Redactiunea, Administratiunea si Tipografia:
BRAŞOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Braşovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M.Dukes, A Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;* în Frankfurt: *G. L. Daube;* în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ)

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Braşovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anu 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 58. —Anulŭ LII. Braşovŭ, Duminecă 12 (24) Martie 1889.

Braşovŭ, 11 Martie v.

Vedurămŭ cum partida ungurescă dela putere se lapĕdă de poporele nemaghiare, ḑicêndŭ că în acestŭ statŭ nu esistă naționalitățĭ deosebite, ci numai „cetățenĭ maghiarĭ“; vedurămŭ mai departe cum și cei din opoziția maghiară, carĭ nisuescŭ a veni la putere, nu vreau sĕ mai audă de Românĭ, Slovacĭ, Sêrbĭ ș. a. esclamândŭ cu deputatulŭ Thaly: „Numai de n'ar mai fi naționalitățĭ!“

Nimicŭ nu dovedesce mai multŭ îngâmfarea celorŭ ce se credŭ chiămațĭ a domni după placŭ peste popórele din Ardélŭ și Țéra ungurescă, decâtŭ purtarea lorŭ față cu maioritatea precumpĕnitóre a poporațiunei acestor țĕrĭ.

Pentru că ei se vĕdŭ acum singurĭ în dietă, căcĭ deputații sașĭ nu mai cutéză a'șĭ rĕdica vocea și celelalte naționalitățĭ nu suntŭ representate acolo, se credŭ atotŭ puternicĭ și nu mai țînŭ sémă nicĭ de dreptate, nicĭ de echitate, nicĭ de viitorulŭ popórelorŭ, din carĭ se alcătuesce statulŭ.

Le-a întratŭ în capŭ celorŭ dela putere, că de cândŭ s'a întrodusŭ limba maghiară ca studiu obligatorŭ în scólele poporale nu mai e nevoiă, ca ei sĕ țînă sémă de dreptulŭ de limbă alŭ naționalitățilorŭ și de esistența și cultura lorŭ națională, căcĭ de aicĭ în colo au sĕ vorbéscă toțĭ în statŭ numai ungaresce și sĕ se cultiveze ér numai ungaresce.

Chiar secretarulŭ de statŭ din ministeriulŭ de instrucțiune, Berzeviczy, care ar trebui sĕ fiă unŭ păzitorŭ alŭ culturii, alŭ dreptății și alŭ moralului publicŭ, a destășuratŭ acea nenorocită părere, de carĭ suntŭ stăpânițĭ șoviniștii dela putere, într'o dispută ce a avut'o cu Ludovicŭ Mocsary.

I-a imputatŭ adecă Berzeviczy lui Mocsary, care face parte din stânga estremă, că la 1879 a vorbitŭ în contra proiectului de lege, ce avea de scopŭ maghiarisarea scólelorŭ poporale; i-a mai imputatŭ că a vorbitŭ și acuma pentru respectarea legii de naționalitate, ḑicêndŭ că acésta lege și echitatea cere, ca acei tinerĭ carĭ absolvéză o scólă cu limba de propunere nemaghiară sĕ se pótă folosi la esamenulŭ de oficerŭ de limba lorŭ propriă maternă; i-a imputatŭ în fine, că ar avé legăturĭ politice cu generalulŭ Traianŭ Doda, find-că a fostŭ alesŭ deputatŭ de cerculŭ electoralŭ din Caransebeșŭ.

Vorbă sĕ fiă. Mocsary n'a primitŭ la alegerea lui nicĭ unŭ angajamentŭ, elŭ n'a primitŭ programulŭ românescŭ și e prea mare Ungurŭ, decâtŭ ca sĕ sprijinéscă aspirațiunile nóstre românescĭ. Unŭ lucru însĕ a făcutŭ întotdéuna Mocsary. S'a arĕtatŭ mai împăciuitorŭ decâtŭ toțĭ ceilalțĭ și a susținutŭ întotdéuna că conaționalii sĕi ungurĭ facŭ rĕu și sĕ espunŭ la marĭ pericule decă nu respectéză nicĭ măcarŭ acea nevoiașă lege de naționalitate, care au adus'o totŭ ei la 1868.

Prin urmare la 1879, ca și mai târḑiu, Mocsary n'a făcutŭ alta decâtŭ ceea ce face aḑi. Elŭ apĕră legea de naționalitate, dér nu o apĕră de dragulŭ Românilorŭ, Slovacilorŭ, Sêrbilorŭ ș. a. ci o apĕră numai din punctŭ de vedere alŭ precauțiunei politice, căcĭ e de credință, că mergŭ prea departe politicii ungurĭ de aḑi, décă nu voescŭ sĕ le concédă naționalitățilorŭ nicĭ măcarŭ atâta, câtŭ le promite legea dela 1868.

Secretarulŭ de statŭ Berzeviczy vrêndŭ a constata, că „Mocsary privesce aḑi maghiarimea ca și când ar fi ajunsŭ la estremŭ și doresce sĕ se întórcă îndĕrĕtŭ de pe acestŭ terenŭ“, ḑise plinŭ de îngâmfare: Vedețĭ, elŭ (Mocsary) s'a opusŭ înainte cu 10 anĭ legei privitóre la întroducerea limbei maghiare în școlele poporale și eată câtŭ de tare s'a lățitŭ și s'a desvoltatŭ maghiarimea în rĕstimpulŭ acesta, avêndŭ a mulțămi acésta numai legei combătute de Mocsary.

Amŭ vrea sĕ scimŭ în ce stă pretinsa lățire și desvoltare a maghiarismului, căcĭ noi nu numai că nu-o vedemŭ în realitate nicăirĭ, dér suntemŭ pe deplinŭ convinșĭ, că niciodată slăbiciunea elementului maghiarŭ n'a fostŭ mai mare, ca acuma, când se strigă în dietă: de n'ar mai fi naționalitățĭ în țéră!

Dér închipuiéscă-șĭ cei dela putere ce vorŭ voi, rîdă ei câtŭ vorŭ voi de precauțiunea politică a lui Mocsary, acésta nu va schimba nimicŭ din starea adevĕrată a lucrurilorŭ și urma va alege.

Ḑece milióne de Nemaghiarĭ nu se potŭ șterge de pe fața pămêntului cu legĭ de maghiarisare, cu amenințărĭ nebune și cu vorbe umflate și îngâmfate.

Naționalitățile vorŭ trage din tóte învĕțătura, că trebue sĕ se încrédă numai în propriele lorŭ puterĭ și aceste puterĭ suntŭ de ajunsŭ spre a le asigura pentru vecii vecilorŭ esistența, numai sĕ le scie folosi cu înțelepciune și cu hotărîre pentru apĕrarea ei și a drepturilorŭ lorŭ.

Naționalitățile vorŭ esista, pentru că voiescŭ sĕ esiste și trebue sĕ esiste. Mai curêndŭ vorŭ peri aceia, carĭ vreau sĕ le sape gropa.

Revista politică.

Din năuntru. Desbaterile din dieta ungurescă privitóre la legea militară nu mai iau sfîrșitŭ. Se continuă, cu mai mare violență, scenele scandalóse. Decă s'a ridicatŭ Ungurulŭ Mocsary și a ḑisŭ, că esamenulŭ de ofițerŭ sĕ-lŭ pótă depune tinerii în limba în care au absolvatŭ gimnasiulŭ, toțĭ Ungurii din dietă, atâtŭ mamelucii lui Tisza, câtŭ și cei din oposiție au lărmuitŭ și au protestatŭ ca nisce turbațĭ. Unŭ deputatŭ din opozițiune, anume Polonyi, a mersŭ până acolo cu ura sa contra legii militare, încâtŭ a strigatŭ în dietă, că va veni ḑiua când își va frânge gâtulŭ și monarchia și dinastia, cu tóte astea președintele camerei nicĭ măcar la ordine nu l'a chematŭ.

In ședința de Marțĭ a fostŭ unŭ scandalŭ ne mai pomenitŭ în dietă. Unŭ studentŭ a strigatŭ deputatului Ivanka „mameluc afurisitŭ“ și voi sĕ-lŭ lovéscă în obrazŭ. Deputatulŭ Rohonczy apucă pe studentŭ de gulerŭ, dér acesta îlŭ lovi în față. Atuncĭ Rohonczy scóse pistolulŭ ce-lŭ purta în buzunarŭ și împușcă în șoldŭ pe studentŭ. Studenții auḑiră, se grămădiră înaintea camerei și începură sĕ strige deputațilorŭ guvernamentalĭ „ucigașĭ.“ Séra s'au dusŭ studenții strigândŭ și cântândŭ înaintea clubului deputațilorŭ oposiționalĭ, de aci s'au dusŭ și cu altŭ publicŭ de stradă înaintea casinei naționale, au lărmuitŭ și acolo, apoi înaintea casei lui Rohonczy, unde au strigatŭ „josŭ cu ucigașulŭ.“ Inaintea clubului deputațilorŭ guvernului se întâlniră demonstranții cu poliția, care'i luă la gónă. Se duseră demonstranții de aci înaintea locuinței secretarului de statŭ Matlekovich și'i sparseră ferestrile. Intr'aceea veni armata cu baionetele în puscĭ și îi luă la gónă pe escendeațĭ.

Joi diminéța iritatiunea mulțimii adunate înaintea dietei ajunse la culme. Când a sosită ministrulŭ Tisza la cameră, demonstranții au scuipatŭ după trăsură, dér scandalulŭ celŭ mare s'a întâmplatŭ la sfêrșitulŭ ședinței. Mulțimea întêmpina pe deputații din oposiție cu „elyen“, ér pe deputații din partida lui Tisza cu „abzug“. Când Tisza cu fiu-sĕu s'au urcatŭ în trăsură, mulțimea a încunjuratŭ trăsura strigândŭ: „Josŭ cu conducĕtorulŭ mamelucilorŭ, josŭ cu trădĕtorulŭ patriei, abzug Tisza Kalman“! Mulțimea a alergatŭ apoi după trăsură, aruncândŭ cu petri după ea. O pétră a spartŭ ferêstra dela trăsură. Numai așa a scăpatŭ ministrulŭ, că au ve-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Vecinătatea periculósă.

Comediă într'unŭ actŭ după nemțesce.

de

TROCARU.

(Fine.)

SCENA A OPTA.

Săftica în altă haină. Zamfira. Ioniță. Cei dinainte.

Goleanu. Domnișóră Odorogescu, étă aci onorabilulŭ măestru Petecescu a venitŭ cu haina ca sĕ țĭ-o probeze.

Petecescu (desface legătura cu haina.) Indată voiu avé onórea — (se uită la Săftica, stă încremenitŭ, buzele i-se mișcă, mâna'i tremură și haina'i cade josu.)

Goleanu. Hei, domnule Petecescu, n'ai de gândŭ sĕ'i probezĭ odată haina?

Petecescu. Săftico! Pentru numele Satanii!

Goleanu. Ce însemnéză asta?

Petecescu. Săftico! cum vii tu aicĭ?

Goleanu. Domnule, eștĭ nebunŭ? Ce vreĭ cu *Săftica* d-tale? Dumnéei este domnișóra Ilena Odorogescu.

Petecescu. Nu cumva sunt vrăjitŭ?

Goleanu. Póte că eștĭ beatŭ.

Petecescu. Te rogŭ sĕ'ți iai séma la vorbă, astfelŭ de glume nu înțelegŭ. Sunt cetățênŭ onorabilŭ, dumnéei e Săftica. Ipingescu, epitropisita mea.

Goleanu. Domnule, țĭ-ai perdutŭ mințile.

Petecescu. Ce mințile?

Ioniță. Eștĭ turbatŭ.

Petecescu. Ce turbatŭ?

Zamfira. Eștĭ în rătăcire.

Petecescu. Ce rătăcire?

Săftica. Nu pricepŭ, ce vrea omulŭ ăsta?!

Petecescu. Na, poftimŭ! asta-i vocea ei. — Săftico! tu afurisito Săftico! ce țĭ-ai pusŭ în gândŭ? asta e iubirea ta? Indată sĕ vii acasă cu mine! Am sĕ te închidŭ! viperă, dihorule ce eștĭ!

Săftica. Domnule Goleanu, fă bine și mĕ liberéză de smintitulŭ ăsta.

Goleanu. Domnule, decă nu încetezĭ îndată cu gluma, te-aruncŭ pe ușe afară. Incă odată'țĭ spunŭ, acéstă fată este domnișóra Ilena Odorogescu, miresa mea.

Petecescu. Nu e adevĕratŭ! E Săftica Ipingescu, epitropisita mea, miresa mea.

Săftica. Omulŭ ăsta e nebunŭ. Facŭ multŭ mai bine decă mĕ ducŭ în odaia mea. (Ese.)

Petecescu (vrea sĕ mérgă după ea, dér e oprită.) Săftico! Săftico! Copilŭ îndrăcitŭ! Angerŭ alŭ Satanii! Am sĕ alergŭ la poliția — am sĕ mĕ ducŭ la primăria — am sĕ rogŭ pe preotulŭ — am sĕ aducŭ o companiă de soldațĭ!

Goleanu. Dér pentru numele dracului, stăi sĕ ne înțelegemŭ. Cum țĭ-a trăsnitŭ ideea asta nebună prin capŭ? Unde ai lăsatŭ pe Săftica d-tale?

Petecescu. Acasă în odaia mea.

Goleanu. Hei bine, atuncĭ totŭ acolo trebue sĕ fie. N'ai de câtŭ sĕ te ducĭ dincolo și sĕ cercetezĭ.

Petecescu. Sĕ cerceteze autoritatea, da, autoritatea.

Goleanu. Fă ce vreĭ, dér sĕ facĭ bine sĕ mĕ slăbescĭ în viitorŭ cu astfelŭ de scene. Ce stricŭ eu, décă mirésa mea sémĕnă atâtŭ de multŭ cu a d-tale? Bieta Săftica mi-s'a speriatŭ, trebue sĕ mĕ ducŭ sĕ vĕdŭ ce face. (Incetŭ către Ioniță) Ține'lŭ încă puținŭ de vorbă. (Ese.)

SCENA A NOUA.

Petecescu. Zamfira. Ioniță.

Petecescu. Drace! acum se duce la Săftica mea! — Da, mĕ ducŭ acasă, vrĕu sĕ mĕ convingŭ — ah Dumneḑeule! dér sunt convinsŭ deja! (Vrea sĕ plece.)

Ioniță (îlŭ opresce.) Rușine sĕ'țĭ fiă, domnule Petecescu! Gândesce-te numai la onórea profesiunei d-tale. Celŭ dintâiu croitorŭ în lume a fostŭ croitorŭ de dame, căcĭ tata Adamŭ a cusutŭ o cămașe din foi de smochinŭ pentru cocóna dumnélui.

Petecescu. Sĕ'lŭ ia dracu! Dă'mĭ mie drumulŭ!

Ioniță. Ce credĭ d-ta? cu ce a cusutŭ Adamŭ foile de smochinŭ una de alta? Ață pe vremea aceea nu era.

Petecescu. Intrébă pe diavolu! (încércă sĕ scape.)

Ioniță. Sĕ le fi cusutŭ cu cóje de pomŭ orĭ chiar cu tortŭ de paianjenŭ —

nitŭ poliţiştĭ călărĭ şi au încunjuratŭ trăsura. Totodată mulţimea a atacatŭ şi pe deputatulŭ Pulszki şi a voitŭ sĕ-lŭ bată strigândŭ: „josŭ cu mamelucului“. Deputatulŭ oposiţionalŭ Törs, care i-a săritŭ în ajutorŭ, a primitŭ o lovitură în capŭ, care i-a făcutŭ o rană de 3 cm. lungă şi 1½ cm. adâncă, ce-lŭ umplù de sânge. La 4 óre a eşitŭ miliţia din casarmă şi numai ea a împedecatŭ, ca sĕ nu fiă atacatŭ clubulŭ partidei liberale, înaintea căruia se făcură nouĕ demonstraţiunĭ. Demonstranţii aruncau cu petri în poliţiştĭ, pe unii i-au lovitŭ, caii spăriaţĭ i-au trântitŭ de pămêntŭ pe vr'o doĭ. La politechnicŭ poliţia a deschisŭ pórta cu puterea şi împreună cu miliţia a luatŭ la gónă pe studenţii turburătorĭ arestândŭ pe vr'o dece. Alţĭ studenţĭ s'au dusŭ la universitate şi au încercatŭ sĕ spargă pórta, fiind-că li-se închisese, dêr la provocarea decanului facultăţii teologice s'au dusŭ p'aci încolo.

Joi séra se adunară vr'o 500—600 de demonstranţĭ pe strade şi la provocările poliţiei de a se duce p'aci încolo rĕspunseră cu „abzug“. Atuncĭ la unŭ semnŭ datŭ poliţiştii încunjurară pe demonstranţĭ. Aceştia încercară sĕ rupă cordonulŭ, se nàscù o învălmăşală, în care mulţĭ ómenĭ fură trântiţĭ la pămêntŭ. Strigăte de spaimă rĕsunau din tóte părţile — căcĭ din întêmplare ajunseseră şi femei şi copii în înbulzéla aceea. In fine loculŭ se curăţi, 70 de inşĭ, între carĭ şi o femaiă, fură prinşĭ şi duşĭ sub escortă la poliţiă. Ceilalţĭ demonstranţĭ fugiră lărmuindŭ, strigândŭ şi spărgêndŭ lampe de pe strade.

Pesta îţĭ oferea aspectulŭ unui oraş care se află în stare de asediu. Studenţii adunaţĭ în curtea institutului de sciinţe naturale îşĭ bătură jocŭ de armată prin totŭ felulŭ de strigăte. Atuncĭ unŭ sublocotenentŭ comandantŭ, dicêndŭ: „Aşteptaţĭ numai mucoşilorŭ, vĕ piperezŭ eu'acum!“, detecomanda de atac şi studenţii fugiră, care pe unde putù. Vĕdêndŭ apoi şi poliţia, că se adună totŭ felulŭ de indivizĭ suspecţĭ pe strade, se dete ordinŭ sĕ se sureţe stradele şi se şi făcù acésta cu ajutorulŭ infanteriei şi husarilorŭ. Studenţii au mai isbutitŭ sĕ facă tărăboiu mare deputatului Krajcsik, dêr poliţia i-a luatŭ si de acolo la gónă. In, cepêndŭ şi o plóiă bună. demonstraţiunile încetară.

Vinerĭ fiindŭ mulţime de demonstranţĭ înaintea clubului oposiţiei, poliţia alergă acolo şi începù a'i căptuşi cum se cuvine. Deputaţii strigară de pe ferêstră: „Amŭ vĕdutŭ, amŭ vĕdutŭ!“ adecă cum poliţiştii dedeau ghionturĭ demonstranţilorŭ. Atuncĭ unŭ comandaetŭ de poliţiştĭ le strigă deputaţilorŭ: „Inchideţĭ ferestrile, căcĭ la din contră dau ordinŭ sĕ împusce într'acolo.:“ Se înţelege că frica-i mare de omu sănĕtosŭ, deputaţii âu închisŭ ferestrile.

In cameră s'au făcutŭ interpelărĭ fórte violente în privinţa purtării poliţiei faţă cu demonstranţii.

Ministrulŭ unguréscŭ de instrucţiune a datŭ ordine severe sĕ se urmăréscă studenţii turburătorĭ şi sĕ se pedepséscă aspru. Totodată îi ameninţă cu închiderea universităţii, decă nu vorŭ înceta cu demonstraţiunile.

Din afară. „Nordd. Allg. Ztg.“ scrie, că în privinţa visitei ce o vorŭ da suveranii Rusiei, Austro-Ungariei şi Italiei împĕratului germanŭ se scie numai atâta hotărîtŭ, că visitele se vorŭ da la vară în ordinea în care a făcutŭ visita împĕratulŭ germanŭ la suveranii amintiţĭ. „Köln. Ztg“. dice, că împĕratulŭ german se va duce la vară în Anglia, unde a fostŭ învitatŭ de Regina. Póte că în vederea acestei visite din urmă aduce „Börsen. Ztg.“ scirea, că contele Bismarck a plecatŭ în Anglia, ca să pună la cale încheiarea unei alianţe a Angliei cu Germania.

In urma mĕsurilorŭ de germanisare ce le-a luatŭ guvernulŭ germanŭ în Alsaţia şi Lotaringia în contra Francezilorŭ din aceste provincii, deputatulŭ alsaţianŭ în parlamentulŭ germanŭ *Antoine* s'a lăpĕdatŭ de cetăţenia germană, pentru ca sĕ devină êrăşĭ cetăţênŭ francezŭ. Antoine a şi plecatŭ din Germania şi în Parisŭ a fostŭ primitŭ la gară de vr'o 5000 de ómenĭ cu strigăte: „Trăiască republica! Trăiască Meţulŭ! Trăiască Antoine!“ Mai mulţĭ deputaţĭ, consilierĭ comunalı şi delegaţĭ de-ai societăţilorŭ patriotice l'au felicitatŭ. S'au ţinutŭ vorbirĭ patriotice. Antoine dise, că Alsaţiei îi mulţămesce tótă onórea primirei. I-s'a datŭ şi unŭ banchetŭ. Antoine va informa de sigurŭ mai amĕnunţitŭ pe Francezĭ despre mĕsurile luate de autorităţile germane contra poporaţiunei franceze din Alsaţia-Lotaringia. O telegramă din Parisŭ spune, că Antoine s'ar fi esprimatŭ, cumcă Alsaţianii numai la rĕsbunare contra Germanilorŭ se gândescŭ.

„Pol. Corr.“ află din *Varşovia*, că comandanţii regimentelorŭ de cavaleriă şi de cazacĭ staţionate în Polonia ruséscă aşteptă, pe temeiulŭ încunosciinţărilorŭ ce le-au primitŭ, ca în celŭ mai scurtŭ timpŭ sĕ se realiseze planulŭ lucratŭ de generalulŭ Cernajeff, după care popórele călăreţe asiatice sĕ fiă instruite milităresce ca şi cazacii, pentru ca în casŭ de rĕsboiu sĕ potă fi întrebuinţate ca şi cazacii. Fiăcărui regimentŭ de cavaleriă regulată şi de cazacĭ i-se va alătura câte o sotniă (100 ómenĭ) de călăreţi asiaţĭ — Tunguşĭ, Kirgişĭ, Tartarĭ şi alţii, şi după o instrucţiă de unŭ anŭ vorŭ fi înlocuiţĭ cu alte sotnii de asiaţĭ, aşa ca cu timpulŭ din rêndurile triburilorŭ asiate sĕ se formeze regimente de călăreţĭ instruiţĭ europenesce.

SCIRILE DILEI.

Producţiunea musicală-literară, ce se arangiază Duminecă în 12 Martie la 4 óre d. a. în sala gimnasiului românŭ din locŭ de corulŭ bisericei sf. Nicolae din locŭ sub conducerea d-lui profesorŭ de musică N. Popovicĭ *în folosulŭ ştudenţilorŭ sĕracĭ bolnavĭ dela institutele nóstre* are următórea programă: 1. *Schubert*: „Pace vouĕ“, corŭ mixtŭ. 2. *Beriot*: „Andantino din alŭ II-ilea concertŭ pentru violină şi piano.“ 3. *Alecsandri* „Fraţii Jderĭ“ poesiă declamată de *Ionŭ Popovicĭ* stud. de clasa a VIII. 4. *Beethoven*: „Cânteců de primăvéră,“ corŭ mixt. 5. *Beriot*: „Andante şi Alegro-moderato din alŭ 7 Concertŭ pentru violină şi piano“ G. Juga stud. de clasa VIII, 6. *Ioanŭ Popovicĭ*: „Cum trebue sĕ-şĭ arate unŭ elevŭ recunoscinţa sa faţă de institutele culturale“ Autorulŭ. 7. *N. Popovicĭ*: „Imnŭ festivŭ“ pentru bas-solo, corŭ mixtŭ şi acompaniamentŭ de piano, Solo I. Russu stud. cl. VIII şi corulŭ mixtŭ. 8. *Alexandrescu*: „Rĕsbunarea şorecilorŭ“: A. Danciu stud. de cl. VIII. 9. *Ersfeld*: „Visulŭ“ Duo pentru două violine şi piano G. Juga şi V. Popea. 10. *Stefănescu*: „Cânteců de laudă“, Corulŭ mixtŭ. Inceputulŭ 4 óre d. a. Preţulŭ intrărei: de persónă 40 cr., bilete pentru studenţĭ à 20 cr. Suprasolvirile se vorŭ quita publice.

* *

Castelulŭ de vênătore din Gurghiu se pare, că va trece în mâna altui membru alŭ casei domnitóre. Ministrulŭ unguréscŭ Szechenyi, care a retrasŭ denunţarea arendei de vênatŭ, în curêndŭ va visita în persónă teritoriulŭ de vênatŭ.

* *

Blanchete erariale pentru frachturĭ pe drumulŭ de ferŭ suntŭ introduse dela 1 Aprilie n. în ţĕrile corónei ungare. Aceste blanchete suntŭ provĕdute cu timbre de 5 şi de 1 cr. De vêndare suntŭ la tóte staţiunile căilorŭ ferate, la oficiele de dare şi în prăvăliile unde se vênd timbre. Blanchetele cele vechĭ se mai potŭ folosi numai timpŭ de trei lunĭ dela 1 Aprilie.

* *

O amintire despre dieta din Sibiiu In dilele trecute a muritŭ în Cluşiu secretarulŭ teatrului unguréscŭ de acolo Iosef Sandor în vêrstă de 65 anĭ. „Kolozsvar“ Nr. 63 scrie următórele despre răposatulŭ, care era odată colaboratorŭ la diferite diare ungurescĭ din Pesta şi din Cluşiu: „Despre dieta din 1863 şi 1864 din Sibiiu, orĭ mai bine numită Scupcina, a scrisŭ şi două scrierĭ volante, în care a descoperitŭ intrigile ce le-a urzitŭ acolo Nadasdy prin Reichenstein, caracterisândŭ nisuinţele matadorilorŭ saşĭ şi valahĭ. Despre aceste intrigĭ de altmintrelea a trimisŭ Sandor raporte secrete lui Miko în Cluşiu şi din pricina acestorŭ raporte l'a ameninţatŭ în Sibiiŭ de mai multe orĭ mare periculŭ, pe care însĕ l'a întêmpinatŭ cu curagiu. Amêndouĕ scrierile volante din pricina raporturilorŭ de pressă de atuncĭ au apărutu în Lipsca pe cheltuiala contelui Miko şi a contelui Dominik Teleki. Amêndoi au contribuitŭ vĕditŭ la îmbunĕtăţirea situaţiunei.“ — Nu mai e nevoiă a rĕspunde reptilei din Cluşiu la asemenea flecurĭ, deórece sciutŭ e de tótă lumea de omeniă, că Românii şi Sasii nu intrigau, ci lucrau pe faţă în dietă. Că cine erau intriganţii, se vede chiar din cele comunicate de fóia unguréscă.

* *

Lucrulŭ de mână. Aflămŭ cu plăcere, că în tractulŭ protopopescŭ gr. or. alŭ Cluşiului se facŭ pregătirĭ pentru deschiderea unui cursŭ din lucrulŭ de mână în Cluşiu. D-lŭ administratorŭ protopopescŭ Tuliu Roşescŭ desfăşură multŭ zelŭ pentru întreprinderea lucrului de mână.

* *

Adv. Ioanŭ Petricaşiu din Turda a fostŭ primitŭ în lista camerei advocaţiale din Cluşiu.

* *

„Ruina credincioşilorŭ maghiarĭ.“ Sub acestŭ titlu raporteză „Kolozsvár“ Nr. 67 următórele din Reghinulŭ săsescŭ: „In cerculŭ Gurghiului domnesce o disposiţiune duşmană Maghiarilorŭ. Unŭ preotŭ reformatŭ, care cunósce mai bine raporturile religióse, se esprimă astfelŭ către raportorulŭ nostru: „In cerculŭ nostru bisericescŭ atâtŭ simţêmêntulŭ pentru viéţa bisericéscă, câtŭ şi simţĕmêntulŭ moralŭ dispare“. In acelŭ ţinutŭ trecerea credincioşilorŭ maghiarĭ ev. reformaţĭ la religia greco-catolică e la ordinea dilei, ceea ce cu considerare la spiritulŭ şi limba acestei confesiunĭ însemneză totŭ atâta câtŭ nimicirea maghiarismului. Aşa s'a întêmplatŭ, că în comuna Abafaia (Apăţaia) în sĕptĕmânile trecute au trecutŭ deodată şese Maghiarĭ la credinţa greco-catolică. Acésta-i o stare întristătóre. Pustiirea între credincioşii reformaţĭ, prin urmare a elementului maghiarŭ în acelŭ ţinutŭ, dureză deja de anĭ, fără ca pentru înlăturarea acestei stărĭ sĕ se fi luatŭ vr'o mĕsură de apărare.“ — Aşa agiteză fóia unguréscă contra bisericei greco-catolice. Românii însĕ sĕ întêmpine bărbătesce şi cum se cuvine agitaţiunile ungurescĭ.

* *

Recrutarea din êstŭ anŭ. Economii suntŭ îngrijaţĭ, fiindcă, nesciindŭ când se face recrutarea, nu suntŭ în stare sĕ ia disposiţiunĭ în privinţa lucrătorilorŭ. Recrutarea atêrnă de votarea nouei legĭ militare. Cu câtŭ votarea se va face mai curêndŭ, cu atâtŭ şi recrutarea va începe mai de vreme. In totŭ casulŭ

Petecescu. Lasă-mĕ în pace! (Se smulge din mânile lui Ioniţă, dêr îndată îlŭ apucă Zamfira.)

Zamfira. Scumpulŭ meu vecinŭ, am sĕ vorbescŭ cu d-ta pentru straşina casii.

Petecescu. Altă-dată, vecină, altă-dată! (Se smulge din mânile ei, dêr Ioniţă îlu apucă êrăşĭ.)

Ioniţă. S'ar putê dice, că Adamŭ a tăiatŭ curele dintr'o pele —

Petecescu. Dare-ar fi datŭ Dumnedeu sĕ-le fi tăiatŭ din pielea *d-tale!*

Ioniţă. Dêr nicĭ acésta n'a pututŭ fi, fiind-că nu murise încă nicĭ unŭ animalŭ.

Petecescu. Dă'mĭ drumulŭ, că morŭ. (Se smulge din mânile lui Ioniţă, dêr êrăşĭ cade în mânile Zamfirei.)

Zamfira. Trebue sĕ'mĭ reparĭ straşina, pentru-că îmĭ plouă în casă.

Petecescu. Fiă-vĕ milă de mine! eu sunt mai ploatŭ decâtŭ decă s'ar fi scursŭ straşina în capulŭ meu!

Ioniţă (îlŭ apuca de célaltă parte) Invăţaţii încă nu s'au unitŭ în privinţa —

Petecescu. Du-te dracului cu ei cu totŭ! (Se smulge după marĭ opintirĭ din mânile amêndurora şi fuge pe uşe afară.)

Zamfira şi *Ioniţă* (ridŭ tare.) Ha-ha-ha-ha!

SCENA A DECEA.

Săftica în hainele ei obicĭnuite şi **Golcanu** vinu din cabinetŭ ridêndŭ. **Cei dinainte,** afară de Petecescu.

Golcanu. Trebue s'o sfârşimŭ cu gluma. Iute dincolo! dêr pentru cea din urmă dată.

Săftica. Mai că mi-se face milă de elŭ.

(Tabloulŭ se împinge de peste spărtură la o parte. Săftica trece dincolo în odaia la Petecescu, pune tóte în ordine, se aşédă la loculŭ ei obicĭnuitŭ şi împletesce la ciorapŭ. Ceilalţĭ ascultă la părete şi chihotescŭ între sine.)

SCENA A UNSPREDECEA

Petecescu. Cei dinainte.

Petecescu (vine abia rĕsuflândŭ în odaia sa. Săftica şéde cu spatele către elŭ. Când o vede, rĕmâne înmărmuritŭ şi strigă fórte uimitŭ;) Săftico!

Săftica (uitându-se amicalŭ la elŭ). Bunŭ sositŭ, iubite domnule epitropŭ!

Petecescu. In adevĕrŭ tu eştĭ?

Săftica. Ce vreĭ sĕ dicĭ cu acésta?

Petecescu. N'ai eşitŭ nicĭdecum din odaiă?

Săftica. Nicĭ nu m'am mişcatŭ din locŭ. Uite, de când ai plecatŭ de-acasă am ocolitŭ de optŭ orĭ cu undrelele.

Petecescu (recreându-se puţinŭ câte puţinŭ.) Săftico — spune'mĭ nu observĭ nimicŭ în faţa mea?

Săftica. Parĭ puţintelŭ aprinsŭ.

Petecescu. Dêr de altmintrelea totŭ ca unŭ omŭ?!

Săftica. Da, cam — cam —

Petecescu. Mi-s'au întêmplatŭ nisce lucrurĭ — minunĭ!

Săftica. Cum aşa? Eŭ istorisesce'mĭ şi mie.

Petecescu. Altă-dată. Acum n'am timpŭ abia rĕsuflu. (Işĭ face vêntŭ cu batista.) — Mulţămită Domnului! a fostŭ numai unŭ visŭ, unŭ visŭ rĕu, unŭ visŭ minunatŭ. Sĕ'lŭ dămŭ uitării. Etă, bibilica mea e aci, şi lucréză la ciorapĭ, ca sfânta Penelopă.

Săftica. Nu înţelegŭ de locŭ —

Petecescu. Nicĭ eu însu'mĭ nu înţelegŭ, sufleţelulŭ meu. Natura are secrete, enigme, minunĭ. Deséră îţĭ voiu spune totŭ. Acum trebue sĕ mĕ ducŭ êrăşĭ, am lăsatŭ haina dincolo.

Săftica. Cum? Er vreĭ sĕ te ducĭ? Sĕraca de mine! totŭ singură trebue sĕ şedŭ.

Petecescu. Incă puţină răbdare —

Săftica (prefăcându-se că plânge.) Aşa mĕ bucurasemŭ, că acum o sĕ rĕmâi acasă —

Petecescu. Ce copilă bună! Câtŭ de multŭ ţine la mine! — Fii liniştită, puiculiţa mea, peste două minute suntŭ êrăşĭ lângă tine. Atuncĭ vomŭ mânca împreună cartofi copţĭ şi'ţĭ voiu istorisi despre Porŭ împĕratŭ, şi când ne vomŭ duce la culcare, voiu depune câteva sărutărĭ curate pe buzele tale cele dulcĭ.

Săftica. Ah, domnule Petecescu! 'Mĭ vine sĕ leşinŭ când mĕ gândescŭ la asta.

Petecescu. Leşinurile au sĕ vie încă şi mai bine, aşteptă numai până la Rusalii. De astă-dată, turturica mea, sĕ nu'mĭ iai în nume de rĕu, decă voiu încuia uşa după mine.

350—400, totuşi şi acela e unŭ preţŭ destulŭ de satisfăcĕtorŭ, încâtŭ îlŭ póte orĭ şi cine primi şi esista cu elŭ. Şi acésta nicĭ că se va schimba curêndŭ căcĭ deşi continentele cele nuoi trimitŭ cantităţĭ colosale de lână în Europa şi cu deosebire în Anglia, totuşĭ aceea, deşi merinósă fiindŭ, este numai o lână ordinară, încurcată, neîngrijită, plină de buruienĭ, de turiţă şi pravŭ, de órece în lumea nouă întocmai ca şi la noi oile nu suntŭ adăpostite şi îngrijite, ci anulŭ întregŭ stau véra şi érna afară sub cerulŭ liberŭ, espuse tuturorŭ accidentelorŭ. De aceea importulŭ colosalŭ de lânurĭ coloniale în Europa a avutŭ dreptŭ consecinţă o depresiune a preţului şi a căutărei mai multŭ a lânurilorŭ ordinare, decâtŭ a celorŭ fine; mai multŭ a lânurilorŭ nóstre, şi orĭ şi care proprietarŭ de oi şi mocanŭ ne va pute da informaţii despre diferenţa între preţurile lânei din anulŭ 1850, şi între cele actuale, pe când producĕtorii de lânurĭ de calitatea super super electa, super electa, electa şi prima, continuă cu producţiunea şi astădĭ şi încă cu bunŭ succesŭ. Noi deşi tragemŭ de odată mai multe folóse dela oi, ca mielŭ, lână, lapte, carne şi sĕu, ér streinii numai câte unulŭ, lână sĕu carne, totuşĭ noi nu putemŭ esista decâtŭ numai cu greu. pe când lorŭ le merge încă destulŭ de bine. Pe când la noi tóte folósele calculate la unŭ locŭ dau abia de óiă pe anŭ 17,6 francĭ, la streinĭ vedemŭ şi adĭ suta de kilograme de lână vêndêndu-se cu câte 400 mărcĭ, ér berbeculŭ de prăsilă de câte 1—1½ anŭ cu câte 150—200 mărcĭ şi mai bine. Câtŭ de multŭ a scădutŭ numĕrulŭ vitelorŭ şi cu deosebire alŭ oilorŭ la noi, vedemŭ din datele statistice publicate pe anii din urmă: astfelŭ la noi se vinŭ la 1000 locuitorĭ numai câte 889 oi, o sumă, pentru o ţéră eminamente agricolă, tare modestă. Dér décă vomŭ sustrage din acéstă sumă totală cifra ce vine pe judeţele Dobrogei şi Bărăganului, care de natura lorŭ suntŭ avisate la oierie şi oviculturǎ, este ocupaţiunea principală a populaţiunei, atuncĭ vomŭ vedé că în privinţa ţinerei oilorŭ şi a vitelorŭ în genere, în regiunile agricole al ţĕrei suntemŭ unulŭ din statele cele mai înapoiate: în jud. Bacău se vinŭ la câte 1000 locuitorĭ numai 268 oi, în jud. Romanŭ 333 oi, în jud. Putna 400 oi, în jud. Tecuciu 405 oi, în jud. Tutova 408 oi, în jud. Văsluiu 409 oi etc. şi acestŭ numĕrŭ, deja destulŭ de micŭ. merge din anŭ în anŭ totŭ scădêndŭ, Aşa totŭ după aceleaşĭ date statistice oficióse populaţiunea ovină a ţĕrei a scădutŭ dela 1860 până la 1884 cu 411 mii de capete. Faţă de aceste date, sĕ vedemŭ puţinŭ cum stau raporturile vitelorŭ la locuitorĭ în alte ţĕrĭ ale Europei: în Anglia cu Irlanda se vinŭ la 1000 suflete 777 capete de oi, în Franţa 610 capete, în Ungaria afară de Transilvania 785 oi, ér în regatulŭ întregŭ alŭ Prusiei, unde 70% a locuitorilorŭ se nutrescŭ din industrie, comerţŭ şi profesiunile libere şi numai 30% se ocupă cu agricultura, se vinŭ la 1000 suflete 536 oi, însĕ în alte provincii germane au unŭ numĕrŭ cu multŭ mai mare, aşa în provincia Prusia occidentală se vinŭ la 1000 locuitoĭ 979 oi, în Pomerania 1684. în Posnania 1125 oi, în statulŭ Waldeck 1189 oi, apoi în provincia Prusia orientală 729 oi, Brandenburg 739 oi; Hanovera cu 704, statulŭ Meclenburg-Schwerin cu 1644 oi, Meclenburg-Strelicz cu 1867 oi, la câte 1000 locuitorĭ etc. etc. Er décă vom lua valórea oilorŭ dreptŭ punctŭ de comparaţie, atuncĭ comparaţia va deveni şi mai defavorabilă în partea nóstră, aşa că pentru noi teoria emisă de prof. Lambl dela Praga, că depecoraţiunea sĕu împuţinarea vitelorŭ însemnéză progresŭ şi cultură, s'ar putea aplica fórte bine, căcĭ noi nu putemŭ susţiné, că ceea ce amŭ perdutŭ în numĕrŭ şi cantitate, amŭ fi câştigatŭ în calitate şi valóre, ci din contră, noi am perdutŭ şi din numĕrŭ şi din valóre. Că însĕ teoria lui Lambl în totalulŭ ei nu este adevĕrată, ne arată casulŭ, că oile nu au dispărutŭ nicĭ din provinciile cu agricultura cea mai intensivă, industrială cum este de es. Boemia Sacsonia, Silesia, Alsacia etc. de unde păşiunile şi livedile au dispărutŭ mai tóte deja de multŭ. In acele regiunĭ, oile nu numai că nu au dispărutŭ cu totulŭ, ci din contră ele suntŭ destulŭ de numĕróse şi aprópe totŭ aşa de rentabile, ca şi înainte, şi pe fie-care moşie mare din acele provincii, décă nu le găsescĭ anulŭ întregŭ stabile, le găsescĭ celŭ puţinŭ tómna, căcĭ suntŭ absolutŭ indispensabile pentru a puté utilisa pe deplinŭ cu ele paiele, pléva, păstăi, tăieţei de sfecle şi alte rĕmăşiţe de puţină valóre, care se producŭ în economia proprie, şi fără a forma obiectulŭ unui comerţŭ. Astfelŭ în desele mele escursiunĭ prin prov. Sacsonia prusiană, am întêlnitŭ mai pe totŭ loculŭ turme marĭ mânându-le pe căile dintre hotare, spre a-le procura mişcarea necesară pentru desvoltarea generaţiunilorŭ tinere, ér încolo tótă hrana le-o dădea acasă din mână. Şi cu tóte aceste, aşĭ puté cita multe turme şi oierĭ de o mare repuţiune, din provincia Sacsonia, ca Alt-Haldensleben, Hundisburg, Canena, Gröbers, Eilenburg etc, a cărorŭ valóre şi reputaţie e recunoscută adĭ în lumea întrégă. Decĭ vedemŭ de aci, că progresulŭ şi perfecţionarea plugăriei nu aduce neapĕratŭ cu sine împuţinarea şi esterminarea oiei, ci mai multŭ economia de vite se întregeşte cu agricultura, se ajută şi complecteză una pe alta.

Décă folosinţa de pân'acum a óiei nóstre nu mai este rentabilă şi nu mai este de ajunsŭ pentru satisfacerea timpului modernŭ, atuncĭ nu avemŭ decâtŭ sĕ facemŭ unŭ pasŭ înainte şi sĕ eşimŭ din rugina vechie moştenită dela moşĭ şi strămoşĭ, şi atuncĭ de sigurŭ şi pentru noi ovicultura va deveni rentabilă şi o nouă sorginte de venitŭ, căcĭ la vecinii noştri Ungurĭ şi Ruşĭ vedemŭ că oile se plătescŭ încă destulŭ de bine. Şi cu ajutorulŭ lorŭ nu numai vomŭ puté utilisa pe deplinŭ cantităţile cele enorme de paie, ce recoltămŭ adĭ în urma întinderei colosale a culturei cerealelorŭ şi preface în subtanţe mai concentrate, ca lână. lapte, carne etc. sub care formă le putemŭ trimite pe orĭ şi care piaţă mare din strĕinătate, pe când adĭ neavêndŭ nicĭ o întrebuinţare şi desfacere pentru ele, le dămŭ la tóte focŭ din şiredă, şi fiindŭ grămadă nu putemŭ întrebuinţa substanţele minerale din ele chiar nicĭ la amendarea şi fertilisarea pămêntului. Tocmai óia, prin natura ei secativă şi prin intestinele ei, carĭ suntŭ cu multŭ mai lungĭ decâtŭ ale orĭ şi cărui altŭ animalŭ, este în stare de a utiliza mai bine paiele şi păşiunile de pe cóstele aride ale dealurilorŭ şi nisipurilorŭ, decâtŭ orĭ şi care altă vită, şi tocmai de aceea ea n'ar trebui sĕ lipséscă de pe nicĭ o proprietate mare. Acolo, unde vita mare mai găsesce hrana ei şi unde nu se póte urca din causa mărimei şi greutăţii corpului ei, óia se urcă şi pasce cu multă uşurinţă şi înlesnire, ér lâna ei o apĕră de asprimea vênturilorŭ şi a accidentelorŭ climatice.

Dér mai înainte de a vorbi despre folósele ce le avemŭ dela oi sĕ vedemŭ mai întâi ce felŭ de rasse şi tipurĭ de oi avemŭ în ţéră? Introducerea şi aclimatarea merinosului de Spania, care pentru tóte ţĕrile a avutŭ o influenţă din cele mai marĭ şi a ridicatŭ agricultura ţĕrilorŭ respective la unŭ gradŭ de desvoltare până atuncĭ necunoscută, la noi n'a avutŭ nicĭ o influenţă, nicĭ pentru îmbunĕtăţirea şi perfecţionarea rasselorŭ indigene. şi nicĭ pentru ridicarea agrii culturei, din causă că supunêndu-le şi pe ele la aceleşĭ regiunĭ care era în usŭ la rassele primitive ale nóstre, ele s'au pipernicitŭ şi degeneratŭ cu totulŭ, ca şi tóte încercările nóstre de aclimatisare, aşa că adĭ nu mai poţĭ da nicĭ de urmele lorŭ, şi mai puţinŭ a constata cărui tipŭ sĕu familii aparţineau décă erau de tipulŭ Electoralŭ, Negretti sĕu tipurĭ de lână de peptenĭ, si numai din istoricĭ scimŭ cu siguranţă, că oile merinóse au fostŭ introduse în Moldova de susŭ. Din contră, de óre-care importanţă şi influinţă au fostŭ oile mocanilor, carĭ amestecândŭ sângele oilorŭ lorŭ ţigăi şi ţurcane cu sânge bunŭ merinosŭ dela marii proprietarĭ ruşĭ din Basarabia, la venirea şi trecerea lorŭ prin ţéră încóce şi încolo au datŭ şi lăsatŭ prin ţéră totdeuna berbecĭ bunĭ de prăsilă, de carĭ apoi au profitatŭ şi agricultorii şi economii noştri de oĭ în scopŭ de a îmbunătăţi turmele lorŭ. Urmele acestorŭ îmbunetăţirĭ şi împrospătărĭ cu sânge merinosŭ, datorite mocanilorŭ se potŭ constata adesea şi prin diferite regiunĭ ale ţĕrei, numai câtŭ ele érăşĭ, nefiindŭ făcute sistematicŭ cu unŭ planŭ óre-care şi continuate într'unŭ şirŭ mare de anĭ spre a le puté face constatate şi a da o nouĕ direcţiune óre-care, ele érăşĭ nu ar fi putută da resultate satisfăcĕtóre decâtŭ numai unele momentane, aşa că în totalŭ şi aci nu avemŭ de constatatŭ nicĭ unŭ progresŭ sĕu influinţă de durată. Rĕmânemŭ dér numai cu rassele primitive, carĭ se află dela începutulŭ şi originea poporului românŭ în Dacia, décă nu vorŭ fi şi mai antice. Intre rassele şi tipurile indigene, avemŭ numai 2 rasse de însemnatŭ: rassa ţurcană sĕu bârsană, care pare a fi cea mai veche în ţéră, şi rasa ţigai, ca mai tênără. Rasa ţurcană pare a fi existatŭ deja încă pe timpurile Dacilorŭ în aceste provincii, căcĭ pe columna lui Traianŭ între trofeele şi prada adusă la Roma de Traianŭ, după cucerirea Daciei, se póte forte bine distinge óia ţurcană cu 2 felurĭ de tână şi cu laţele ei de pĕrŭ. Am disŭ mai susŭ, că rasa ţigaie este relativŭ mai tênĕră, căcĭ ea nu apare nicăirĭ pe columna lui Traianŭ. In studiulŭ meu asupra rassei ţigaie am pututŭ constata cu deplină siguranţă că rasa ţigaie nu este identică şi nu se înrudesce de aprópe nicĭ cu rasa ţurcană, care are 2 felurĭ de lână: pĕrŭ şi ştimŭ, pĕrulŭ cu mĕduvă, şi nicĭ cu cea merinósă, de care se deosebesce prin mărimea şi forma corpului, şi prin aceea că la naşcere mieii ei nu au perii cănescĭ şi sticloşĭ, carĭ sĕ le cadă după câtva timpŭ după cum se întâmplă la oile merinóse şi nicĭ structura exterióră a firelorŭ de lână nu este aceeaşĭ. In privinţa exteriorului ei, caracterului ei se apropie şi asamĕnă mai tare cu rassele engleze de carne cu Southdown şi Cotsvold. Cu tóte acestea şi ea este fórte veche şi a existatŭ în regiunile dunărene deja pe timpulŭ Romanilorŭ, şi ca probă despre vechimea ei, n'avemŭ decâtŭ sĕ privimŭ sculpturile de pe una din petrile ce se află aduse în grădina Universităţii de la aripa dréptă unde găsimŭ 2 berbecĭ de rassă ţigaie cu lâna scurtă încâtŭ parŭ a fi sculptaţĭ după modele luate din turma orĭ cărui mocanŭ sĕu ciobanŭ de ai nostri de adĭ.

Continuândŭ mai departe cu cercetarea despre originea óiei ţigaie, de unde s'a importatŭ ea de către Romanĭ nu putemŭ da lămurirĭ esacte; e posibilŭ că sĕ fi fostŭ adusă de către coloniştii din Spania, unde în Hispania romană deja de pe timpulŭ lui Augustŭ ovicultura era în flóre, şi cu deosebire berbecii de colóre négră şi cu lână subţire se căutau şi se vindeau fórte scumpŭ, carĭ berbecĭ negri cu lână fină ar corespunde pe deplinŭ cu tipulŭ numitŭ ţigaie fumurie, ce e adĭ mai multŭ localnicŭ în Dobrogea, şi din a cărorŭ lână se fabrică şaiaculŭ, sĕu că a pututŭ fi adusă cu coloniştii din Siria, unde era deja de mai nainte o rassă de oi cu lână ca mătasa — miţulŭ de aurŭ, şi unŭ bâlciu tare cercetatŭ de stofe şi haine de lână fină era la Miletŭ, care era cunoscutŭ şi renumitŭ în lumea întrégă de pe atuncĭ. Decĭ e posibilŭ ca sĕ fi fostŭ importată cu coloniştii romanĭ veniţĭ din Siria. De altfelŭ urme despre coloniştii din Siria aduşĭ în Dacia avem destule, templul şi cultulŭ lui Mitras etc. precum în Siria găsimŭ la 200 anĭ după cucerirea Daciei de către Romanĭ, încă cohorte întregĭ de Dacĭ. Orĭ şi care ar fi originea acestui animalŭ, faptulŭ netăgăduitŭ e, că rassa ţigaie este fórte veche şi cu totulŭ diferită de tóte celelalte rasse şi tipurĭ de oi aşa că trebue sĕ o recunóscem de o rassă a parte şi independentă şi precum vomŭ vedea una din cele mai preţióse. Ea nu se află decâtŭ la Romanĭ si în ţerile dela Dunărea de josŭ, unde a fostŭ introdusă de către economii de vite mocanĭ. Óia ţigaie se ţine de grupulŭ oilorŭ cu lâna creţă şi mĕruntă. In privinţa esteriorului se asemĕnă cu merinosulŭ numai câtŭ are unŭ corpŭ mai mare şi mai robustŭ, mărimea ei e de 0,5—0,8 m. ér lungimea de 0,8—1,0 m. Greutatea în vieţă e la oile deplinŭ desvoltate de 40—44 kgr. ér la berbecii cei marĭ de 50—55 kgr. Capulŭ e frumosŭ şi făcutŭ mai multŭ uşorŭ decâtŭ greoiu, nasulŭ ceva încovăiatŭ.

La capŭ berbeculŭ are 2 córne puternice încovăiate în spirală de $1^1/_4—1^1/_2$. Gâtulŭ e scurtŭ şi îndesatŭ, trupulŭ lungŭ puternicŭ şi latŭ, spinarea dréptă, crupa oblică. Pieptulŭ e bine desvoltatŭ şi cuprinde nisce plumânĭ puternice, picióre le de şi au ciolanele subţirĭ, dér ele

---

condiţiunea, că scumpulŭ ei epitropŭ va consimţi la acésta.

Petecescu. Nicĭ-odată!

Zamfira. Dér contractulŭ l'ai subscrisŭ.

Petecescu. Măgarulŭ de mine!

Zamfira. Ai promisŭ că vii la nuntă—

Petecescu. Dobitoculŭ de mine! Ba i-am făcutŭ şi haina de mirésă!

Zamfira. Deórece eu mĕ aflu acum în flórea anilorŭ mei —

Petecescu. Sluga dumitale!

Zamfira. Deórece am o casă, care nu e încărcată cu nicĭ o datoriă —

Petecescu. Cu nicĭ o datoriă? — Unde e afurisita?

Zamfira. Ba mai am şi vr'o 2000 fl. banĭ gata —

Petecescu. Banĭ gata? — Am s'o sugrumŭ!

Zamfira. De aceea am credutŭ, că o legătură între noi —

Petecescu. Sluga dumitale! — Fată blăstĕmată! — Nu e încărcată cu nicĭ o datoriă casa d-tale?

Zamfira. Ba încă mai e şi reasigurată.

Goleanu (încetŭ.) Incepe a se potoli.

Petecescu (plimbându-se în susŭ şi în josŭ.) Infernală înşelăciune! Sufletŭ ticălosŭ! — Dicĭ că ai şi vr'o 2000 fl. banĭ gata?

Zamfira. Douĕ mii şi trei sute.

Săftica (încetŭ.) Asta are efectŭ.

Petecescu (după o pausă.) Fără îndoială, scumpă vecină, că décă ţĭ-aş fi cunoscutŭ mai dinainte simţĕmintele d-tale — Şi eu de multŭ timpŭ te adorŭ în tăcere — Aducŭ banii şi interese?

Zamfira. Cincĭ procente.

Petecescu. Fata a crescutŭ aci sub ochii mei e tînĕră, frumósă. — Cu o astfelŭ de frumseţe trecută (arătândŭ pe Zamfira) negreşitŭ că nu se póte asemĕna — pe lângă aceea e şi anemică, n'are sânge. — Câtă chiriă aduce casa d-tale?

Zamfira. Aprópe 200 de florinĭ.

Petecescu. Adevĕratŭ? Hei bine, scii ce? In ciuda afurisitei de fată am sĕ te iubescŭ grozavŭ! Am sĕ te iau de nevastă precum se cuvine şi se cade, apoi măcar de s'ar îngălbeni şi s'ar înverdi de supĕrare, uşuratica creatură!

Săftica (încetŭ.) E deja roşiă de bucuriă.

Zamfira. Sĕ mĕ încredŭ în d-ta, şiretŭ mititelŭ ce eştĭ?

Petecescu. Etă, îţĭ dau mâna.

Zamfira. In ce plăcerĭ au sĕ ne trécă anii juneţei nóstre !

Petecescu. Dómne Dumnedeule! Ba vomŭ face sĕ ne aducă banii câtŭ se póte mai multe interese. — Dér ên esplică'mĭ acum şi afurisita asta de vrăjitoriă! Cum s'a pututŭ face aşa ceva?

Zamfira.. Te vei lumina la cea dinteiu aruncătură de ochĭ. (Trage perdeua la o parte. Săftica şi Goleanu stau înaintea spărturii şi îi facŭ lui Petecescu unŭ complimentŭ adêncŭ.)

Petecescu. Săftico! Afurisito Săftico! (Vrea sĕ sară dincolo.)

Goleanu (îi pune pistolulŭ în pieptŭ.) Oprescе-te, Domnule! Acéstă deschidĕtură este opera Amorului, numai cei carĭ se iubescŭ fericitŭ se potŭ strecura prin ea. Peste o oră ne vorŭ uni cununiile pentru tetdéuna, şi peste douĕ óre zidulŭ va fi érăşĭ în ordine.

Petecescu. 'Mĭ vine sĕ turbezŭ.

Săftica. Iubite domnule epitropŭ, ertă-mĕ, mĭ-a fostŭ cu neputinţă sĕ mai aşteptŭ până la Rusalii.

Petecescu. Şi nu mĭ-ai pututŭ spune? Aşŭ fi făcutŭ sĕ ne cununămŭ la Pastĭ.

Săftica. Ai subscrisŭ contractulŭ; dă'mĭ mâna sĕ ne împăcămŭ.

Zamfira. Fă-o acésta pentru amorulŭ nostru.

Petecescu (mâhnitŭ.) Pentru amorulŭ nostru! Oh, da! — Ce sĕ facŭ! — Etă îţĭ dau mâna. (I-o întinde prin spărtură.) Sperŭ că nu vei da nimĕrui altuia sĕ'ţĭ facă hainele, decâtŭ mie.

Săftica. Se înţelege.

Goleanu. Vino acum în braţele mele! Iubirea a învinsŭ. (Imbrăţişéză pe Săftica.)

Zamfira (către Petecescu.) Nu vreĭ şi d-ta sĕ vii în braţele mele?

Petecescu. Ba da, décă poruncescĭ. (O îmbrăţişéză fórte nedibaciu, uitându-se în acelaşĭ timpŭ chiorîşŭ la Săftica)—O bună 'nvĕţătură póte lua orĭ şi cine din acésta: Unŭ tînĕrŭ rĕmâne totdéuna o vecinătate periculósă, chiar şi décă ar fi unŭ zidŭ la mijlocŭ.

(Cortina cade.)

suntŭ fine și solide, de asemenea e și copita, carĭ punŭ pe animale în stare sĕ facă marșurĭ de câte 2—3 sĕptĕmânĭ fără sĕ cimpăvéscă séu sĕ slăbéscă.

Lâna ei este de-opotrivă scurtă, subțire móle, și fără mĕduvă, e lână veritabilă, și mai totdéuna crĕță, rare orĭ și netedă. In privința calităților, este secunda și terția. Se tunde numai odată pe anŭ, și dă 2—2,5 kgr. lână, care e tare bogată în firŭ, din causă, că la rĕmânerea continuă afară, plóia spală a-própe totŭ suculŭ.

Pe botŭ, urechĭ și picióre țigaia este acoperită cu unŭ pĕrŭ mĕruntŭ aspru și desŭ.

După colóre țigaia e albă, négră roșcată séu fumurie și seină. Ea se desvóltă cu greu și abia la 3 anĭ ajunge la mărimea deplină. Țigaia e de natura ei fórte trainică, rĕbdurie și puțin pretențiósă, și îi priesce destulŭ de bine atâtŭ pe luncile cele mănóse ale Dunărei de josŭ câtŭ și pe stepele Dobrogei și Bărăganului séu în regiunea alpină de pe vîrfurile Carpaților. Suportă cu multă ușurință timpurĭ recĭ, viscole și lipsa de nutrețŭ, și apoi dândŭ în urmă de pășiune bună, se întremézǎ și îngrașe iarășĭ bine. Dă lapte multŭ și fórte grasŭ. Carnea ei e subțire la fibre și fragedă, de unde era odată tare căutată în Constantinopolŭ pentru bucătăria Sultanului.

2. Rassa țurcană séu bârsană ca cea mai veche e ceva și mai mare și mai robustă, dér acéstă grosime în aparență se atribue óselorŭ celorŭ grosiere și lânei ei celei lungĭ și aspre.

Capulŭ e greoiu, trupulŭ ceva subțiatŭ dér încolo de o constituție forte și musculatură puternică, încâtŭ și ea póte sĕ mérgă fórte bine. Capŭ, urechĭ și picióre érășĭ suntŭ acoperite cu pĕrŭ aspru și mĕruntŭ. Distincțiunea esențială între ele este lâna și anume: pe când rassa țigaie are numai unŭ felŭ de lână de mĕduvă, la țurcană lâna se compune din doue specii de fire, unele lungĭ, aspre și pline cu unŭ canalŭ de mĕduvă carĭ se numescŭ pĕrŭ, ér altele cu multŭ mai subțirĭ, moi și fără mĕduvă — numite știmŭ. Lungimea perilorŭ e de 15—20 cm. ér a firelorŭ de știmŭ numai de 7—8 cm. Grosimea medie a perilorŭ e de 83—86 milimetri séu micra, ér a știmului de 23—30 micra. După ce o tunde, véra se desvoltă mai întéiu pĕrulŭ și numai cătră tómnă și spre érnă știmulŭ, care o străbate pe de desuptŭ în tóte direcțiunile și o légă între sine. Mulțĭ ciobanĭ dicŭ, că tómna nicĭ nu ai putea tunde óia țurcană de óre-ce pĕrulŭ ne avêndŭ nicĭ o legătură între sine, nicĭ unŭ știmŭ, ar cădé lațŭ de lațŭ și s'ar desface unulŭ de altulŭ. Și ea se tunde numai odată pe anŭ și dă 2.5—3 kgr. lână nespălată. După colóre și ele suntŭ albe, negre, și seine. Interesantă este schimbarea și metamosfera lânei negre, care pe mielŭ este négră completă, mai târdiu spre tómnă se înroșesce, devine roșietică, ér în anulŭ alŭ doilea se ivescŭ atâția perĭ albĭ încâtŭ din négră ce a fostŭ, devine cu totulŭ seină, o colóre amestecată din perĭ albĭ și negri. Oi fumurii séu roșcate care sĕ'șĭ păstreze totdéuna colórea lorŭ, la rassa țurcană nu se află.

Carnea ei e mai puținŭ subțire în fibre și mai puținŭ fragedă.

Noi le sub-împărțimŭ în 2 tipurĭ: țurcana propriu disă séu dela munte, și bârsana dela șesŭ, dér încolo este peste totŭ egală cu aceea, numai câtŭ e ceva mai mică decâtŭ cea d'antéiu. Și una și alta au o importanță fórte mare pentru confecționarea de sărică și straie gróse din a cărorŭ țesătură se scóte pĕrulŭ în lațe în tocmai cum a statŭ pe trupulŭ óiei.

Povețe practice *)

Ca pómele sĕ grăbéscă cu coptulŭ

se cere de o parte ca sĕ udămŭ pomii cu gunoiu fluidŭ (zémă de gunoiu lungită cu apă) și din când în când cu apă căldicea. E potrivită spre acestŭ scopŭ cu deosebire leșia, ce se face la spălatulŭ rufelorŭ, căcĭ aceea conține și multe materii nutritóre.

*

Curățirea a ori-ce feliu de perlĭ

se face punêndu-se periele cu partea pĕrósă în apa, în care amŭ topitŭ sodă și borax totŭ într'o mĕsură, așa ca lemnulŭ sĕ rĕmână afară. Peste puținŭ timpŭ periele vorŭ fi curate și numai e alt-ceva de făcutŭ, decâtŭ a-le scutura de apă și a-le usca la sóre, aședêndu-le cu partea pĕrósă în susŭ.

*

Cercarea rachiului (vinarsului) décă este ori nu falsificatŭ cu vitriolŭ.

Pune într'unŭ talerŭ (blidŭ) de porcelanŭ pulbere de zaharŭ, tórnă peste ea puțintelŭ rachiu și așédă talerulŭ pe o ólă cu apă, ce fierbe, până când rachiulŭ se aburéșce de totŭ și rĕmâne numai zaharulŭ. Acesta, décă rachiulŭ este falsificatŭ, va avé colóre brună-négră, la din contră brunăgalbină.

*

Butuculŭ de acațŭ ca sĕ nu dea vlăstarĭ.

Se întêmplă, că unŭ acațŭ tăiatŭ ne umple loculŭ câtŭ pe colo de pui. Acésta o putemŭ împedeca, făcêndŭ o gaură adêncă, cu sfredelulŭ, în butuculŭ de acațŭ, pe care o umplemŭ cu petroleu orĭ cu pétră vênĕtă.

*

Pregătirea „ZACHERLINEI".

Se punŭ într'o litră de spirtŭ trei lingurĭ de *prafŭ pentru insecte* (pyretrum cinerari foliae) și se așédă sticla în soriște pentru 3—4 dile. Atâtŭ e totŭ. Se întrebuințéză așa, că se înmulțesce cu apă — 2 lingurĭ la 12 — și cu o stropitóre mică se împróșcă în tóte crepăturile bêntuite de stelnițe. Acésta e „*Zacherlina*" atâtŭ de multŭ buciumată prin diare și care se vinde cu unŭ prețŭ mai multŭ decâtŭ piperatŭ.

(* Din: „**Isvorŭ de bunăstare**" de *Grigorie Sima*, carte, ce va apăré peste câteva dile în tipografia *W. Krafft* în Sibiiu, în care se cuprindŭ și mai multe sute de astfelŭ de povețe practice culese de pe tóte terenele vieței.

HIGIENĂ.

Ingrijirea copiilorŭ de țîță. 1)

Dér în casurĭ de bólă, cum sĕ cunoscĭ, că copilulŭ e séu nu bolnavŭ? Și până sĕ alergĭ la ajutorulŭ unui medicŭ, ce trebue sĕ facĭ? Mama e datóre sĕ aibă óre-carĭ cunoscințe în privința bólelorŭ celorŭ mai obicĭnuite și sĕ scie cum se sĕ ajute singură.

Unŭ copilŭ bine îngrijitŭ nu se îmbolnăvesce așa curêndŭ. Am uitatŭ sĕ spunŭ, că în primele dile copilulŭ nu trebue desfășatŭ la buricŭ, pentru că se póte trage din funia buricului încă nevindecatŭ, care póte sĕ sângereze și uneorĭ copilulŭ móre; de asemenea, în luna ântéia, copilulŭ nu trebue ținutŭ în baiă mai multŭ de dece minute și numai treptatŭ se ajungă în cursulŭ anului până la o jumĕtate de óră.

Cea dintéiu bólă a copiilorŭ e gălbinarea; ea se ivesce trei séu patru dile după facere; pelița se face galbenă și bóla ține obicĭnuitŭ optŭ dile; la acéstă bólă contribue multŭ materia négră, care se găsesce în canalulŭ mațelorŭ copilului; n'are nimicŭ periculosŭ și dispare după ce copilulŭ s'a curățitŭ de aceea materiă, la care curățire contribue fórte multŭ laptele celŭ dintéiu alŭ mamei; se póte da copilului sĕ înghiță câte o linguriță de céiu de romăniță (mușețelŭ.)

O altă suferință a copiilorŭ suntŭ așa numitele pușchele; causa lorŭ este negligența și necurățenia; buzele, limba și cerulŭ gurei se acoperŭ cu unŭ felŭ de beșicuțe albe și la casŭ gravŭ se întindŭ în interiorulŭ gâtului și până în mațele copilului, pricinuescŭ greutate la suptŭ și producŭ mare durere și ferbințélă; când se presintă acestŭ casŭ, gura copilului trebue curățită de mai multe orĭ pe di în modulŭ arătatŭ când am vorbitŭ despre baiă și la casŭ ușorŭ se móiă degetulŭ acoperitŭ cu pânză udă în prafŭ de zaharŭ fórte finŭ și se frécă bine în tótă gura și se spală bine în urmă; la casŭ gravŭ se întrebuințéză miere de trandafirŭ și boreux preparatŭ la farmaciă pentru frecatŭ în gură, și pe fie-care óră se dă copilului sĕ înghiță o linguriță de céiu de chimionŭ de câmpŭ.

Altă bólă, care érășĭ provine din negligență, este înroșirea copiilorŭ: unele mame n'au nicĭ o ideeă cum trebue sĕ îngrijéscă pe copii, îi lasă sĕ stea udĭ și în murdăriă, strînsŭ înfășațĭ dela umerĭ până la picióre, încâtŭ bietulŭ copilŭ nu se póte mișca câtușĭ de puținŭ; din causa acésta copilulŭ se înroșesce la tóte părțile gingașe încâtŭ sémĕnă a rană viă, ceea ce îi pricinuesce marĭ durerĭ; — celŭ mai bunŭ mijlocŭ este de a spăla copilulŭ la asemenea casŭ adese-orĭ cu céiu de maioranŭ (măgheranŭ) séu de chimionŭ de câmpŭ, a-lŭ șterge bine cu o pânzătură móle și a-lŭ pudra cu prafŭ de licopodii, a-lŭ ține fórte curatŭ și dese-orĭ schimbatŭ; la o roșéță ușóră ajunge a-lŭ pudra cu prafŭ de crochmală (scrobélă) fórte finŭ.

Câte-odată copilulŭ sufere de sughițŭ, când se întêmplă, că a statŭ prea multŭ timpŭ udatŭ; trece însĕ îndată sughițulŭ după ce copilulŭ este schimbatŭ și încăldițŭ; o linguriță de céiu de romaniță călduță, unŭ prafŭ de zaharŭ pe limbă, ușorŭ frecatŭ la stomacŭ și se va liniști îndată.

Mai mare îngrijire se cere la copii carĭ varsă pré adese-orĭ; trebue observatŭ décă laptele vĕrsatŭ este corăslitŭ, ceea ce probézǎ unŭ bunŭ apetitŭ și unŭ stomacŭ, care mistue bine, în acestŭ casŭ copilulŭ a vĕrsatŭ numai fiindcă a suptŭ pré multŭ; altŭ ceva este când laptele vĕrsatŭ este necorăslitŭ, acésta dovedesce unŭ stomacŭ slabŭ, fără putere de a mistui și la casŭ când copilulŭ varsă pré adese-orĭ, are ferbințélă și diarhee (urdinare) trebue numai decâtŭ consultatŭ unŭ medicŭ mai alesŭ la copii, carĭ suntŭ mai micĭ de jumĕtate anŭ asemenea întêmplărĭ suntŭ fórte periculóse.

O suferință cam rară, însĕ fórte periculósă la copii nou-născuțĭ, este imflamația ochilorŭ; câte-odată copilulŭ se nasce cu acésta, însĕ fórte rarŭ; causele constatate suntŭ pré puțina curățeniă atâtŭ a ochilorŭ câtŭ și a întregului corpŭ, apoi contribuesce prafulŭ, fumulŭ etc. etc. în asemenea casŭ trebue grabnicŭ ajutorŭ medicalŭ și sĕ se urmeze strictŭ ordonanțele date.

Étă cum póte o mamă, prin bună îngrijire, sĕ scape pe copilulŭ séu de multe suferințe și chiar pericule cu ajutorulŭ naturei, care dă cu abundanță somnulŭ celŭ dulce, în care petrece copilulŭ pe nesimțite apróре șése lunĭ. Ochii mamei suntŭ pentru copilŭ ceea ce suntŭ radele sórelui pentru desvoltarea florilorŭ; bobocelulŭ de omŭ începe încetulŭ cu încetulŭ a căpĕta consciință, începe a cunósce vocea părinților sĕi și a recompensa cu dulce zîmbetŭ tóte jertfele făcute.

Și de vorŭ rĕmâné îngrijirile și căutarea totdéuna egale și urmate cu înțelepciune, tóte periodele de desvoltare ale copiilorŭ vorŭ urma regulatŭ, dinții nu vorŭ începe a eși nicĭ pré de vreme nicĭ pré târdiu, asemenea nu va merge copilulŭ nicĭ pré curêndŭ nicĭ pré târdiu în picióre și chiar spiritulŭ nu se va desvolta pré curêndŭ, ceea ce ar împedeca desvoltarea corpului.

După trecere de jumĕtate anŭ, la unŭ copilŭ sĕnĕtosŭ se póte începe pe lângă alăptare a i-se da câte puțină supă de carne cu grișŭ, urezŭ séu arpăcașŭ bine fiertŭ; se înțelege că deodată porțiile fórte micĭ până ce se va deprinde; apoi se potŭ adăuga puține legume, precum morcovĭ, spanacŭ și puținŭ compotŭ și când va avé dințĭ se va începe și cu micĭ porții de carne bine tocată și preparată, grișŭ fiertŭ în lapte, cartofĭ făcuțĭ piré séu cu supă de carne; așa se deprinde copilulŭ cu mâncările obicĭnuite și va fi ușorŭ de înțărcatŭ, ceea ce trebue sĕ urmeze la împlinirea anului.

1) In nr. 40 s'a făcutŭ o greșală dicêndu-se sĕ se ungă țîțele, când crapă pielița cu starină: trebuia sĕ fie disŭ: „alifie de spermacetŭ"

Din traista cu minciunile.

Ore-ce și nu sciu ce.

Unŭ purdelașŭ vĕdŭ odată, cum sfâșia unŭ vulturŭ pe unŭ iepure. Grângorelulŭ nu mai vĕduse nicĭ-odată nicĭ vulturŭ, nicĭ iepure și nesciindŭ cum le chiamă pe cele doue bidigănii, începŭ a-lŭ tângui pe iepurele astfelŭ:

„Vai, sĕrace óre-ce,
Cum te mâncă nu sciu ce;
De-ar sci mă-ta óre-cum,
Cum te-ar plânge nu sciu cum!"

Incă nu ne-amŭ certatŭ.

Unŭ Țiganŭ pusese mâna nu sciu pe ce lucru din curtea unui Românŭ. Românulŭ, care tocmai eșia din casă, îlŭ vĕdŭ pe cioroiu, se luă în grabă după elŭ și prindêndu'lŭ, începŭ sĕ'lŭ blagoslovéscă, după cum i-se cădea. Da Țiganulŭ: „Ho, Romănico, ce'ncepĭ așa iute cu bătaia, că încă nu ne-amŭ certatŭ!" **Sandu.**

O adevĕrată minciună.

Când eram copilŭ de 14 anĭ, mĕ dusei cu tata la móră sĕ măcinămŭ grâu și cucurudŭ (porumbŭ, păpușoiu). Mergêndŭ la móră, din întêmplare aflarămŭ móra prinsă. Ne aședarămŭ lângă focŭ cu tata și cu alțĭ ómenĭ, așteptândŭ sĕ se deslege móra și sĕ vină rĕndulŭ sĕ măcinămŭ. Așteptândŭ noi mai multă vreme, până ce se făcŭ nópte, morarulŭ făcŭ o pogace și o puse în focŭ.

Până sĕ se cócă pogacea, dise morarulŭ, sĕ spună fiăcare câte o minciună, care sĕ fiă credută. Și acela care o va spune, va fi celŭ dintâiu care va măcina și va mânca din pogace. Toțĭ ómenii din mórǎ spuserǎ câte o minciună, dér nu fŭ credută nicĭ una. Morarulŭ, uitându-se la mine, îmĭ dise sĕ spunŭ și eu o minciună.

Tatălŭ meu, fiindu'i frică că eu nu voiu sci spune vre-o minciună și voiu rĕmâné de rușine, dise cătră morarŭ: „Ia, lăsațĭ pe băiatulŭ meu în pace, că elŭ nu scie astfelŭ de secăturĭ". Dér eu de dincolo strigai: „Ba sciu, că dóră și eu sunt omŭ ca D-vóstrĕ". „Atuncĭ spune și tu o minciună", dise morarulŭ. Și eu atuncĭ începui a spune astfelŭ:

Scițĭ ce mi-s'a întêmplatŭ mie mai alaltăerĭ rĕmânêndŭ singurŭ acasă? Am fostŭ cu vitele pe bătătură și jucându-mĕ ca copilŭ, am datŭ cu o sburătură și am lovitŭ vaca cea băltată. Mama venindŭ din satŭ și vĕdêndu-mĕ, mĭ-a datŭ vre-o doue palme. Eu începêndŭ a plânge de năcazŭ, eșii pe pórtă afară și mĕ duseiu pe malulŭ apei, care era apróре în marginea satului. Ajungêndŭ la malŭ, vĕdui unŭ sâmbure de sĕmênță de pepene plutindŭ pe apă. Mĕ plecaiu și luându-lŭ lŭ implântaiu cu degetulŭ în pĕmêntŭ pe malŭ. Mai preumblându-mĕ eu puținŭ în susŭ și în josŭ pe malulŭ apei, ca sĕ'mĭ trécă năcazulŭ, când eram sĕ plecŭ cătră casă, sĕmênța mea de pepene rĕsărise și vîrfulŭ viței crescuse așa de mare, încâtŭ trecuse pe malulŭ celălaltŭ alŭ apei Acolo, la vîrfulŭ viței de pepene, vĕdui unŭ pepene mare grozavŭ.

Mĕ desbrăcai de haine și trecui dincolo. Când mĕ apropiai de elŭ, îmĭ veni pofta sĕ mănâncŭ dintr'ênsulŭ. Mĕ uitai jurŭ împrejurulŭ lui și vĕdêndŭ că e coptŭ bine, vrui sĕ'lŭ încercŭ, dér mai mare năcazulŭ că nu aveam cuțitŭ. Mĕ dusei la têrgŭ la orașulŭ Glogovețŭ și'mĭ cumpĕrai unŭ bricégă. Mĕ'ntorseĭ ér la pepene și ședêndŭ lângă elŭ începui sĕ'i facŭ dopŭ, ca la o proprietate a mea, căcĭ eu îi sădisemŭ sĕmênța în pĕmêntŭ.

Din întêmplare briciagulŭ cădŭ înlăuntru în pepene. Atuncĭ întru și eu în pepene ca sĕ 'lŭ cautŭ. Cautŭ bricégulŭ în susŭ, cautŭ bricégulŭ în josŭ, nu e nicăirea. Căutându-lŭ mereu, mĕ întîlnii cu unŭ ergheligiu, care mĕ întrebă ce cautŭ. Ii rĕspunsei că cautŭ bricégulŭ meu.

„Da tu ce cauțĭ?" — „Eu cautŭ de

însĕ vorŭ trece patru sĕptĕmânĭ după sancționarea legii, până ce se vorŭ face pregătirile necesare pentru recrutare.

***

Tĕrgulŭ anualŭ ce s'a ținutŭ în ḑilele trecute în Mediașŭ a fostŭ mai bun ca cele trecute în ce privesce tĕrgulŭ de vite. S'au adusŭ multe vite la tĕrgŭ și s'au vêndutŭ cu bune prețurĭ. Tĕrgulŭ de mărfurĭ însĕ a fostŭ slabŭ.

***

Societatea geografică română. Cetimŭ în „Românulŭ" din Bucurescĭ: „Ministeralŭ instrucțiunei publice va pune în bugetul anului viitorŭ suma de lei 5000 ca subvențiune de acordatŭ „Societății de geografiă", pentru ca acéstа sĕ continue cu darea premielorŭ pentru „Dicționarele" județelor române, atât de folositóre tuturorŭ cercetărilorŭ. D-nii frațĭ George și Mihailŭ Assanŭ au datŭ „Societății de geografiă" suma de lei 1000 pentru a fi decernată celui mai bunŭ tractatŭ de „Geografia economică, industrială și comercială" a țĕrei nóstre. Societatea de geografiă a aclamatŭ membru de onóre pe d. de Coutouly, ministrulŭ Republicei francese din Bucurescĭ. D-lŭ Gr. Tocilescu a datŭ unŭ premiu de lei 500 societății de geografiă, pentru a fi decernatŭ la anulŭ viitorŭ unui „Dicționar" de județŭ, de felulŭ celora, carĭ au fostŭ premiate și până acum.

***

Focŭ. In Ludișorŭ au arsŭ șura, șopronulŭ și grajdulŭ lui Ioanŭ Drăghicĭ, împreună cu doi vițeĭ de bivolŭ. In Vadŭ au suferitŭ optŭ economĭ o pagubă de 913 fl. 90 cr., dintre carĭ numai 365 fl. au fostŭ asigurațĭ.

***

Uneltiri de maghiarisare. Pentru asilulŭ orĭ grădina de copii, ce vré Kulturegyletulŭ sĕ o înființeze în Hunedóra, se ḑice că va contribui și orașulŭ cu câte 100 fl. pe anŭ, afară de 100 fl. ce-i va da în fiecare anŭ ministrulŭ ungurescŭ de instrucțiune. — Las' că n'are ce căuta în Hunedóra grădină ungurĕscă de copii, dĕr cum vine orașulŭ sĕ dea banĭ românescĭ pentru institute de maghiarisare? Românii sĕ tragă la dare de sĕmă pe representanții și conducĕtorii comunei, carĭ le risipescŭ banii, și sĕ-șĭ ferĕscă copii de uneltirile de maghiarisare.

***

Desaprobare. Cu ocasiunea adunării generale estraordinare a comitatului Sibiiu din ḑilele trecute, nu numai s'a esprimatŭ consimțĕmêntulŭ comitatului pentru proiectulŭ de lege militară, ci s'a desaprobatŭ, deși indirectŭ, și purtarea ce au avut'o cei doi deputațĭ sașĭ Filtsch și Zay cu ocasia desbaterilorŭ asupra legii. Se scie că acești deputațĭ, ca sĕ s'arate că suntŭ marĭ „patrioțĭ", s'au alăturatŭ la punctulŭ de vedere alŭ opoșiției.

***

Dispărutŭ. Portarulŭ „Hotelului Națiunalŭ" din Clușiu a ștersŭ putina lăsându în urmă-i datorii marĭ. Poliția îlŭ urmăresce. Nu cumva a fostŭ și membru alŭ Kulturegyletului?

***

Esplosiune. La fabrica de hârtiă din Preșmerŭ s'a întêmplatŭ o esplosiune pricinuindŭ o pagubă da 6000 fl. Fabrica abia după trei lunĭ va pute fi érășĭ pusă în mișcare.

***

Furtŭ. In cancelaria comunei Gurarîu s'a deșchisŭ, nu se scie de cine, cu o cheiă imitată lada judelui Ionŭ Voicu și s'au furatŭ din ea 30 fl. banĭ adunațĭ din dare.

***

Melancolicŭ. Infanteristulŭ dela reg. 51 de infanteriă, căruia i-s'a poruncitŭ de sublocotenentulŭ Mangesius sĕ împusce asupră-i, fără sé scie însĕ bietulŭ soldatŭ că pușca e cu glonțŭ încărcată, a căḑutŭ într'o stare de melancoliă, de care cu tóte asigurările superiorilorŭ sĕi că n'are sĕ i-se întêmple nimicŭ, nu póte scăpa. A fostŭ concediatŭ soldatul pe timpŭ de trei lunĭ, ca sĕ se vindece. Cu privire la pricina morții sobloc. Mangesius „N. P. Journal" află, că ducêndu-se acesta cu alțĭ doi oficerĭ într'unŭ birtŭ, nisce civilĭ, carĭ se aflau, acolo începură a cânta „Hunczfut a nemet" și a striga „Abzug Tisza". Mangesius luă cântecul ca o insultă la adresa armatei, scóse sabia și se repeḑi asupra tinerilorŭ. Unui oficerŭ în reservă îi succese a aplana conflictulŭ. Oficerii s'au dusŭ apoi în altŭ localŭ. Ce s'a întêmplatŭ acolo, nu se scie, se va afla din cercetarea ce s'a pornitŭ; destulŭ că s'a rĕspânditŭ sgomotulŭ, că nisce oficerĭ au fostŭ insultațĭ, unuia din ei i-a fostŭ sabia ruptă, dĕr mai alesŭ subloc. Mangesius ar fi primitŭ grele loviturĭ în capŭ și în pept. Corpulŭ oficerescŭ a aflatŭ, colonelulŭ a trimisŭ pe doi oficerĭ sĕ cĕră lămurirĭ lui Mangesius. Urmarea a fostŭ, că Mangesius s'a omorîtŭ punêndŭ pe unŭ infanteristŭ sĕ-lŭ împusce.

***

Nou oficiu postalŭ. La halta Galambfalăulŭ-mare de pe linia ferată Hașfalĕu-Odérheiu s'a deșchisŭ dela 1 Martie n. unŭ oficiu postalŭ, care primesce și espedéză scrisorĭ și pachete.

***

Unŭ orașŭ fără deficitŭ. Din socotelele anuale ale orașului Ciucŭ-Sereda se vede, că veniturile lui suntŭ de 18,803 fl., cheltuelile de 12,977 fl., decĭ se află în cassă unŭ venitŭ curatŭ de 5826 fl., cu totulŭ activulŭ e de 6064 fl.

***

Postŭ de transportorŭ postalŭ. Cu cauțiune de 600 fl. și contractŭ, e de ocupatŭ postulŭ de transportorŭ poștalŭ în Chezdi-Oșorheiu. Condițiunile se potŭ vedé la direcțiunea poștală din Sibiiu și la oficiulŭ poștalŭ din Chezdi-Oșorheiu. Petițiile se adreséză până la 4 Aprilie n. la direcțiunea poștală din Sibiiu.

***

Concertŭ de plugarĭ. Ni-se scrie: „Diligința ce a arĕtat'o bravulŭ nostru învĕțĕtorŭ G. Tomi față de corulŭ nostru nou înființatŭ, n'a rĕmasŭ zadarnică, căcĭ încă în acestŭ anŭ ne-am pututŭ bucura prin audirea sf. liturgii pe note în biserică, precum și a ne petrece numai și numai prin zelulŭ dirigentelui și coriștilorŭ nostri. Duminecă, în 5/17 Faurŭ a. c., Corulŭ vocalŭ de plugarĭ din Cuveșdia a datŭ unŭ concertŭ publicŭ împreunatŭ cu jocŭ în ospĕtăria din comuna acésta. Inceputulŭ a fostŭ la 8 óre séra. Corulŭ a cântatŭ cu precisiune: 1) Motto. 2) Salutarea, cuartetŭ de C. G. Porumbescu. 3) Lume, lume, cântecŭ popularŭ. 4) Frunduliță frundă verde. 5) Hai leliță, cântecŭ popularŭ. Tóte esecutate de corŭ pe note. Intre cântărĭ s'au declamatŭ de coriștĭ mai multe poesii cu bunŭ succesŭ. De față a fostŭ unŭ numĕrŭ frumosŭ de inteligențĭ din locŭ și giurŭ, apoi unŭ numĕrŭ mare de economĭ din locŭ și giurŭ. După concertŭ a urmatŭ jоculŭ. Petrecerea a decursŭ în ordine bună de séra până în ḑorĭ de ḑiuă, când apoi óspeții cu sănii s'au dusŭ la ale lorŭ. Venitulŭ acestei petrecerĭ face 39 fl. 73 cr. v. a. și e destinatŭ fondului corului vocalŭ."
Unŭ óspe.

***

Doi vițeĭ deodată. Ni-se scrie, că șchiaului Petru Bungărdénu din Cergăumicŭ i-a fătatŭ în ḑilele trecute vaca doi vițeĭ și amêndoi trăescŭ.

***

După șese anĭ. In Bichișŭ lângă Ierputŭ a fosŭ găsită în 1883 sugrumată în grajdŭ servitórea locuitorului de acolo Emanuel Rosenbaum. Deși bănuiala se îndreptă atuncĭ asupra lui Rosenbaum și a tovarășului sĕu Georgy Bartha, totușĭ gendarmeria nu isbuti a descoperi pe ucigașĭ. Acum câteva ḑile însĕ, Isak Salamon, cumnatulŭ lui Rosenbaum, denunță din rĕsbunare pe acesta și pe Bartha ca făptuitorĭ. Fiindŭ arestațĭ amêndoi de gendarmeriă, șĭ-au mărturisit fapta.

Recomandămŭ atențiunii publicului românŭ următorulŭ:

Apelŭ
cătră totŭ Românulŭ adevĕratŭ.

In numele societății corului plugarilorŭ români din comuna Ghirișiu F. c. Bihorŭ, vin a ruga pe on. Publicŭ românescŭ, ca luândŭ în considerare esistința nóstră națională periclitată — fiindŭ încunjurațĭ de streinĭ — în folosulŭ fondului și bibliotecii acestui corŭ sĕ binevoiéscă a-ne veni într'ajutorŭ cu mărinimósele donurĭ în banĭ și opurĭ trămise la adresa subscrisului în **F. Györös p. Tenke com. Bihor.**

Petru Serbucŭ, preotŭ și învĕțăt.

Românii din Maramurĕșŭ.

Dintr'o scrisóre ce i-s'a adresatŭ „Gutinului", aflămŭ următórele despre starea Românilorŭ din Maramurĕșŭ:

De anĭ de ḑile n'am cetitŭ în foile nóstre nimica despre Maramurĕșenĭ, încâtŭ ar cugeta cineva cumcă în Maramurĕșŭ deja nicĭ nu esistă nație românéscă.

Voiu adeveri contrariulŭ, voiu descrie pe rêndŭ nisuințele acestui poporŭ pentru cultura și deșteptarea sa. Voiu adeveri cum-că și aicĭ avemŭ o inteligență bravă și gata a jertfi pentru binele și deșteptarea poporului, voiu arĕta cum zeléză clerulŭ românŭ din acestŭ Comitatŭ pentru totŭ ce este bunŭ și frumosŭ și cum merge mână în mână cu inteligența cea bravă pe terenulŭ celŭ frumosŭ alŭ deșteptărei poporului românŭ din acestŭ comitatŭ. Acum îțĭ comunicŭ pe scurtŭ statistica inteligenței de aicĭ.

In Maramurĕșŭ suntŭ 55 comune românescĭ cu unŭ poporŭ aprópe la 65 mii de suflete.

Avemŭ 15 posesorĭ marĭ cu avere dela 20—120 mii florenĭ, și avemŭ și intre poporŭ mulțĭ posesorĭ cu avere dela 5—15 mii florenĭ.

In gremiu la comitatŭ și în Comitatŭ avemŭ 14 diregĕtorĭ românĭ, 2 diregĕtorĭ la pădurăriă, 1 medicŭ și 13 notarĭ cercualĭ românĭ, cunoscêndŭ mulțĭ și dintre ceilalțĭ oficialĭ binișorŭ limba română.

In Sighetŭ suntŭ 3 advocațĭ românĭ, ĕr în Vișeulŭ de susŭ doi.

Avemŭ apoi 20 juriștĭ, 2 mediciniștĭ, 2 studențĭ la silvicultură, unulŭ la academia de neguțătorie și unulŭ la apotecăriе; adecă avemŭ o sucrescență tînĕră destulŭ de numerósă și, spre lauda ei sĕ fie disŭ, harnică și deșteptă — dintre aceștia unii au depusŭ doctoratulŭ ĕr alții se pregătescŭ la doctoratŭ.

Numĕrulŭ studenților românĭ de nascere din Maramurĕșŭ la cele douĕ gimnasii din Sighetŭ variéză între 30—40.

Insĕ avemŭ mare lipsă de docențĭ — și durere — la preparandia diecesană din Gherla abia avemŭ de aicĭ câte unulŭ sĕu doi elevĭ; la preparandia de

---

Săftica. Cum? Vrei sĕ mĕ'nchiḑĭ în casă?

Petecescu. Numai astă-dată. Nu o facŭ acésta din neîncredere, ferĕscă Ceriulŭ! dĕr e o prinsóre la mijlocŭ.

Săftica. Fă cum vrei, mie totŭ una mĭ-este, și așa totŭ închiḑŭ eu ușa pe dinăuntru. Causa nicĭ nu vrĕu sĕ o sciu. Ceea ce face iubitulŭ meu epitropŭ, e bine făcutŭ.

Petecescu. Ce sublimă copilă! — Fii numai deplinŭ liniștită. Huș! huș! îndată voiu fi lângă tine. (Se duce și încuie cu grije ușa.)

Săftica (sare repede de pe scaunŭ.) Huș! huș! îndată sunt dincolo. (Trage perdéua la o parte și sare dincolo în brațele lui Goleanu.) Vine! vine!

Zamfira. Am auḑitŭ tot ce-ațĭ vorbitŭ.

Goleanu. Iute, schimbă'țĭ hainele!

Zanfira. Haide, vino în odaia mea! (Tabloulŭ se așéda peste spărtură. Goleanu citesce. Ioniță perie o haină. Petecescu bate la ușe afară.)

Goleanu. Intră!

SCENA A DOUĔSPREḐECEA.

Petecescu. Cei dinainte.

Petecescu. Mĕ rogŭ de ḑece mii de orĭ sĕ mĕ erțĭ pentru curiósa mea purtare.

Goleanu. Hei, ai cercetatŭ lucrulŭ mai de-aprópe?

Petecescu. Viu tocmai dela epitropisita mea. Asemĕnarea e uimitóre, numai câtŭ nasulŭ epitropisitei mele e ceva mai mărișorŭ și pĕrulŭ nu e tocmai brunetŭ de totŭ, de altmintrelea sĕmĕnă ca douĕ picăturĭ de apă. De aceea, pré respeotabile și pré stimabile domnule, mĕ vei erta, decă m'am purtatŭ încâtva necuviinciosŭ —

Goleanu. Te-am ertatŭ de multŭ, sciam eu că eștĭ omŭ cu minte și că ai sĕ'țĭ veḑĭ încurênd greșéla.

Petecescu. Decă binevoesce acum domnișóra Odorogescu sĕ'i probezŭ —

Goleanu. Ioniță, chimă pe miréșa mea. (Ioniță ese)

Petecescu. Pré onorabile domnule, ferici-vei orașulŭ nostru cu presența d-tale pentru totdéuna?

Goleanu. Negreșitŭ, am de gândŭ sĕ'mĭ stabilescŭ domiciliulŭ aci. Soția mea îțĭ va fi o bună clientă, căcĭ ei îi trebue celŭ puținŭ douĕ rochii nouĕ pe lună.

Petecescu. Analele artei croitorescĭ îi vor eternisa numele. — Și nunta, decă mĭ-e permisŭ sĕ întrebŭ, când va fi?

Goleanu. Se va serba mâne. Ĕtă aci contractulŭ. — Bine că mĕ întrebașĭ scumpulŭ meu vecinŭ, tocmai lipsesce încă subscrierea unui martorŭ; fi-vei așa de bunŭ sĕ'țĭ subscrii în elŭ numele d-tale?

Petecescu. Oh, asta nu se cuvine. Intr'o societate atâtŭ de distinsă —

Goleanu. Scumpe domnule Petecescu, atuncĭ nu mĕ cunoscĭ de locŭ. Eu prețuescŭ pe marele artistŭ orĭ-unde îlŭ găsescŭ și încă mai alesŭ când cu arta sa e împreunată atâtă onestitate —

Petecescu. Respectabile domnule, mĕ facĭ sĕ roșescŭ. Onestŭ sunt, acésta trebue sĕ fiă adevĕratŭ. Pe clientela mea nu o păgubescŭ nicĭ măcar cu unŭ petecuțŭ câtŭ de micŭ. Ĕtă aci, de esemplu, o bucată mare de materiă, care a rĕmasŭ și pe care o aducŭ înderăt. (Îi dă lui Goleanu o mică sdrență.)

Goleanu (ridicândŭ în susŭ petecuțulŭ. Onestitatea d-tale mĕ încântă și deșteptă cu atâtŭ mai multŭ în mine dorința de a ceti în contractul meu de căsătoriă numele unui bărbatŭ atâtŭ de onorabilŭ. Iute, ĕtă aci condeiu și cernéla — fără multă ceremoniă, subscrie!

Petecescu. Sunt mândru de onórea — (Subscrie.)

Goleanu (întocmesce contractulŭ și-lŭ věră în buzunarŭ.) 'Țĭ mulțămescŭ, scumpulŭ meu vecinŭ, și nu voiu uita sĕ te invitŭ la nuntă.

Petecescu. Oh, asta-i pré mare onóre! Voiu căuta, precum se cuvine, sĕ flămânḑescŭ de douĕ orĭ douĕḑecĭ și patru de ore, pentru ca sĕ'mĭ calificŭ stomachulŭ pentru escelenta d-tale masă dela nuntă.

Goleanu. Ĕtă, că vine și miréșa mea.

SCENA A TREISPREḐECEA.

Săftica în altă haină. **Cei dinainte.**

Petecescu (stă érășĭ ca impetritŭ când o vede.)

statŭ din Sighetŭ abia în trei patru anĭ câte unulŭ, dér aceia nu cércă aplicare în şcólele nóstre; — astădĭ în Maramurĕşŭ suntŭ vacante 4 staţiunĭ docenţiale cu soluţiune de 250 până la 300 florenĭ, în 4 staţiunĭ suntŭ aplicaţĭ preoţĭ tinerĭ ĕră în alte 4 preparandĭ absolutĭ numai de unulŭ sĕu douĕ cursurĭ.

In privinţa clerului stămŭ mai bine, fie-care parochie este provĕdută cu preotŭ localŭ, şi avemŭ şi vre-o câţĭva capelanĭ, şi cum amintisemŭ şi preoţĭ-docenţĭ.

Fără aplicare dintre preoţii tinerĭ din Maramurĕşŭ este numai unulŭ, acum de nou sfinţitŭ; ceilalţĭ suntŭ aplicaţĭ parte ca capelanĭ, parte ca docenţĭ.

Armata română.

Cetimŭ în „Epoca“ din Bucurescĭ:

Sub-comisiunea bugetară a ministerului de resbelŭ propune o modificare însemnată de introdusŭ în organisaţia armatei nóstre. Étă despre ce e vorba:

D-lŭ ministru de resbelŭ, graţie unorŭ economii făcute la alte capitole, a propusŭ ca fără nicĭ unŭ sporŭ în bugetŭ sĕ se înfiinţeze 2 companii permanente la fie-care regimentŭ de dorobanţĭ.

Sub-comisiunea bugetară vrĕ ca în locŭ de acéstă inovaţiune şi cu aceleaşĭ resurse sĕ se dea tuturorŭ recruţilorŭ de dorobanţĭ o instrucţie de 6 lunĭ, în locŭ 60 de dile câtŭ e adĭ.

Ministrulŭ de resbelŭ face propunerea sa, în scopŭ ca peste câtva timpŭ, când bugetulŭ va permite acéstă cheltuială, sĕ se înfiinţeze câte unŭ batalionŭ permanentŭ la fie-care regimentŭ.

La rĕndulŭ ei sub-comisiunea susţine, că atuncĭ, când s'ar înfiinţa unŭ batalionŭ de fie-care regimentŭ, s'ar putea, cu aceleaşĭ resurse ce ar pricinui înfiinţarea unui batalionŭ, sĕ se dea tuturorŭ recruţilorŭ de dorobanţĭ o instrucţie permanentă de unŭ anŭ.

Astădĭ sub-comisiunea se va întâlni pentru prima oră cu d-lŭ generalŭ Manu, pentru a discuta acéstă cestiune.

TELEGRAMELE „GAZ TRANS.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Budapesta, 23 Martie. Fóia oficială publică autografulŭ prin care se primesce demisiunea ministrului de justiţiă *Fabinyi* încredinţându-se cu conducerea provisorică a agendelorŭ. Br. *Orczy* repăşindŭ dela conducerea ministerului de interne a fostŭ însărcinatŭ cu ea ministrulŭ *Baross.*

Berlinŭ 23 Martie. — Consiliului federalŭ i s'a presentatŭ o nouă lege asupra socialiştilorŭ.

EDUCAŢIUNE.

Cele dece poruncĭ ale crescereĭ copiilorŭ le întocmesce Maria Landmann astfelu:

1. Cresce'ţĭ tu însuţĭ copii. Nicĭ unŭ ajutorŭ strĕinŭ, care ţi-lŭ vei lua în casă, nu-ţĭ va pută ajuta în realitate a'i educa. Celŭ ce voiesce sĕ facă educaţiunea copiilorŭ cu succesŭ, trebue sĕ stea peste ei, adecă sĕ aibă în ochii lorŭ deplină autoritate. Tu firesce nu vrei şi nu poţĭ sĕ-o cedezĭ acésta altuia — o mamă mediocră este a se preferi prin urmare celei mai bune „domnişóre.“

2. Ocupă'ţĭ copiii. Lasă'i sĕ se jóce sĕu sĕ lucreze, dĕr nicĭodată nu'i lăsa sĕ trândăvéscă. Unŭ copilŭ, care nu face nimicŭ e superăciosŭ, cu tóne şi obraznicŭ, unŭ copilŭ însĕ căruia i-se dă ocupaţiune cum se cuvine e amabilŭ, bunŭ şi fericitŭ.

3. Lasă pe copii în firea lorŭ, Nu pretinde, ca la ocupaţiunea lorŭ ei sĕ fiă totdéuna liniştiţĭ şi sĕ nu facă larmă. Décă este ca unŭ copilŭ sĕ se desvólte sănătosŭ cu spiritulŭ şi cu corpulŭ, atuncĭ sĕ'şĭ misce membrele după placŭ, sĕ-şĭ pótă esercita vocea vorbindŭ, ridĕndŭ, cântândŭ, câteodată la ocasiunĭ şi strigândŭ, sĕ-şĭ mulţămescă fantasia jucându-se şi lucrurile acestei lumĭ nu numai sĕ le „pipéscă“, ci sĕ le şi „apuce“ orĭ „pigăe.“ Se'nţelege, că tóte la timpulŭ lorŭ şi la loculŭ lorŭ. De aceea:

4. Lasă copii în odaia copiilorŭ, când aĭ visite. Pentru tine póte fi plăcutŭ lucru şi póte linguşi iubirea ta de mamă (resp. deşertaciunea), de a'ţĭ înfăţişa óspeţilorŭ copiii, de a'i lăsa sĕ se producă cu cunoscinţele şi cu micile lorŭ talente şi a audi lăudându'i şi admirându'i. Dér pentru visitatorii tĕi nu e tocmai de totŭ plăcutŭ şi pentru copii chiar de totŭ stricăciosŭ. Eĭ devinŭ deşerţĭ (vanitoşĭ), închipuiţĭ, doritorĭ de a plăcea (cocheţĭ); ei audŭ în societatea ómenilorŭ crescuţĭ unele lucrurĭ ce mai bine ar fi sĕ nu le audă. In salonŭ şi în presenţa óspeţilorŭ nu potŭ lucra nicĭ a se juca copiii mai înţelepţesce şi mai potrivitŭ, şi stau prin prejurŭ fără nicĭ o trébă, ceea-ce totdéuna le e vătĕmatorŭ şi decĭ nicĭdecum sĕ nu li-se tolereze acésta. Décă însĕ trebue sĕ se arate copii óspeţilorŭ atuncĭ sĕ se facă acésta numai pentru scurtŭ timpŭ şi nu suferĭ, ca copiii sĕ devină obiectulŭ atenţiunii generale.

5. Nu lăuda şi nu certa pe copii nicĭodată în faţa străinilorŭ. Prin acésta se atingŭ (ofenséză) cele mai fragede fire simţitóre ale tinerei inimĭ,

6. Sĕ ţii a ţi-se da ascultare necondiţionată, dér uşuréză-i-o copilului, interdicĕndu'i (oprindu'i unŭ lucru) orĭ poruncindu'i numai atuncĭ, când e neapĕratŭ de lipsă.

7. Fii consecventŭ şi împreună stricteţa necesară cu blândeţea folosită corectŭ. Sĕ nu dojenescĭ şi sĕ pedepsescĭ nebăgarea de sémă şi smintelele copiilorŭ, ca cum arŭ fi greşelĭ marĭ dér nicĭ odată sĕ nu suferĭ ceea ce e în adevĕrŭ vrednicŭ de dojenitŭ, şi înainte de tote — décă ai interdisŭ unŭ lucru, atuncĭ sĕ ţii neclintitŭ la aceea.

8. Copiii nu suntŭ jucării. Nu'i trata decĭ ca jucării şi nicĭ odată sĕ nu laşĭ a fi folosiţĭ de alţii ca jucării. Ei nu suntŭ pe lume, ca sĕ-ţĭ mulţămescă tónele tale sĕ-ţĭ alunge ţie orĭ altuia urîtulŭ, ci suntŭ pentru ei înşişĭ. De aci urméză

9. Copiii suntŭ în óre-care privinţă persónele principale în casă, dér

10. Nu e ertatŭ sĕ observe copiii acésta.

ECONOMIĂ.

Rentabilitatea oviculturei în esploatarea mare.

Conferenţa D-lui Dr. George Maiorŭ, profesorŭ de agricultură la şcóla de agricultură şi silvicultură dela Herestreu, ţinută la universitatea din Bucuresci în diua de 29 Ianuarie a. c.

Domnilorŭ!

Unŭ productŭ, care s'ar renta pe deplinŭ şi ar merita tótă atenţiunea nóstră, şi ca sĕ fiă îmbrăţişatŭ cu tótă căldura de proprietatea mare, este lâna. In adevĕrŭ, cu progresulŭ celŭ nou alŭ technicei, care póte sĕ confecţioneze şi din lânurĭ mai ordinare postavurĭ destulŭ de fine, şi pe care moda a sprijinit'o; care a întrodusŭ purtarea acelora în loculŭ postavurilorŭ de totŭ fine şi subţirĭ, ér continentele cele noi, carĭ au începutŭ a arunca cantităţĭ colosale de lână pe pieţele Europei, tóte aceste împrejurărĭ au avutŭ dreptŭ resultatŭ, ca în scurtŭ timpŭ sĕ facă sĕ scadă remarcabilŭ valórea şi preţulŭ lânei, încâtŭ într'unŭ timpŭ esistenţa oilorŭ şi a oviculturei din Europa se părea ameninţată şi în pericolŭ de a dispărĕ cu totulŭ. Ce va sĕ dică forţa de producţiune pe terenulŭ oviculturei a continentelorŭ celorŭ noi, se póte vede din tabloulŭ publicatŭ de mine în „România Liberă“ dela 23 Noemvre, ca aducĕndŭ la discursulŭ meu, în care pe Australia o vedemŭ figurândŭ cu 70.8 milióne capete de oi, pe Republica argentină cu 64.6 milióne capete, şi Statele-Unite ale Americei de Nordŭ cu 44.7 milióne capete, la carĭ se va adăuga ca mâne-poimâne şi Rusia, care şi adĭ represintă o cifră colosală de 49.8 milióne. dér care pe noile linii ferate transcaucasiene şi transcaspice va pută aduce şi arunca cu multă înlesnire şi uşurinţă productele oazelorŭ şi podişurilorŭ fertile din Asia centrală pe pieţele Europei, ca de statulŭ Congo, de Zanzibarŭ şi de teritoriile companiei germane etc., din vestulŭ Africei sĕ nu mai pomenescŭ. Tóte aceste au avutŭ dreptŭ consecinţă ca lâna sĕ scadă în preţŭ în Europa, şi anume în Germania; pe când preţurile cărnei dela 1831—1870 s'au urcatŭ cu 65%, ér untulŭ cu 60%, totŭ în acelaşĭ intervalŭ lâna a scădutŭ cu circa 6%, şi anume décă vomŭ lua preţurile dintre 1831—40 dreptŭ 100, atuncĭ în deceniulŭ următorŭ dela 1841—50 au scădutŭ la 88.2%, ca dela 1851—60 sĕ se urce érăşĭ la 104.2 şi în urmă dela 1861—70 sĕ scadă érăşĭ la 94.2.

Insĕ preţurile esistente la 1831 erau atarĭ, că cele mai multe moşii din Germania de Nordŭ cu terenurile lorŭ de nisipŭ mai multŭ sburătorŭ, se susţineau unicŭ prin ovicultură şi oieriile le aduceau capitale enorme, cu carĭ şi potura înfiinţa şi îndestra moşiile cu mulţimea de fabricĭ de spirtŭ şi totŭ felulŭ de instalaţiunĭ cu carĭ se fălescŭ şi adĭ, era tocmai timpulŭ de aurŭ alŭ oieriei fine, pe care tócmai Nemţii o duseră la celŭ mai mare gradŭ de desvoltare şi perfecţiune, negligiădŭ de multe orĭ cu totulŭ desvoltarea corpului. Atuncĭ uscăţişulŭ Electoralŭ de Sacsonia numitŭ mitulŭ de aurŭ şi Infando Negretti cea bogată în lână şi cu indoiturile pielei, ajunseră la apogeulŭ gloriei lorŭ, încâtŭ multŭ dintre fericiţii întroducĕtorĭ şi întemeiătorĭ ai lorŭ în sensŭ de iecunoscinţă pentru serviciile aduse şi pentru scóterea loru din sarcinile şi datoriile causate prin rĕsbóiele Napoleonice, le împrenară în întocmirile fideicomiseloră impunĕndŭ succesorilorŭ lorŭ pe lângă înalienabilitatea moşiei şi conservarea şi ţinerea pe vecie a turmei originale de oi de tipulŭ Electoralŭ sĕu de Negretti.

Décă însĕ scăderea, sĕu mai bine disŭ stagnaţiunea preţurilorŭ lânei a rĕmasŭ înapoia preţurilorŭ delea celelalte producte animalice, carĭ tóte s'au urcatŭ enormŭ în susŭ, s'au înlesnitŭ şi înmulţitŭ totodată şi mijlócele de întreţinere a vitelorŭ şi de desfacere, eftinindu-se nutreţurile comerciale şi posibilitatea de desfacere a lânei în urma noilorŭ mijlóce de transportŭ şi comunicaţiune, aşa că, diferinţa între profitulŭ netŭ de atuncĭ şi celŭ de acum nu e mare. Mai departe schimbândŭ mulţĭ producĕtorĭ direcţiunea de producţiune, înlocuindŭ oile de lână cu alte rasse de carne, lovitura dată de continentele cele noi a fostŭ uşorŭ pariată şi a trecutŭ fără alte consecinţe, decâtŭ că agricultorii şi economii de oi au trebuitŭ sĕ dea mai multă atenţiune şi desvoltărei corpului, şi sĕ pună mai puţină gravitate pe încestŭ şi puritatea de sânge, au făcutŭ ca tipurile Electoralŭ şi Negretti sĕ dispară, rĕmânĕndŭ pure numai pe câteva moşii fideicomisionale, şi sĕ fie înlocuite cu totŭ felulŭ de încrucişărĭ şi curciturĭ, parte de lână şi parte de carne, dér încolo ovicultura a rĕmasŭ aprópe totŭ aşa de rentabilă ca şi înainte. Şi décă înainte 50 kilgr. de lână spălată se plătea cu 500 mărcĭ, ér adĭ numai cu

---

Goleanu. Vino, dragă Săftico! Domnulŭ Petecescu 'şĭ-a recunoscutŭ greşéla şi se rógă de ertare.

Petecescu (gângăvindŭ). Negreşitŭ — pré stimabilă domnişóră — Hei nu, e grozavŭ! — Am onóre — M'a orbitŭ Satana! — Sĕ probaţĭ — Dér totŭ e Săftica!

Goleanu. Hei vecine, mi-se pare că ér te-ai zăpăcitŭ.

Petecescu. O nu, nicĭ-decum. — Cheia o am în buzunarŭ — dér — cu câtŭ o privescŭ mai multŭ — sĕ mĕ ia dracu, décă nu e Săftica!

Săftica. Bietulŭ omŭ ér' a turbatŭ.

Goleanu. Domnule Petecescu, nu mĕ supĕra.

Petecescu. Dómne Dumnedeule! n'ar fi nicĭ o mirare, décă mĭ-aşŭ perde minţile! Săftico — Domnişóră — Ertaţi'mĭ — (Se apropiă de ea) — Sĕ fiu afurisitŭ décă nu este ea! Étă şi pata cea mică castanie dela gâtŭ —

Săftica. Fă bine şi te depărtéză de mine!

Petecescu. Ce? Sĕ mĕ depărtezŭ de tine? Nu eştĭ tu mirésa mea? N'avemŭ sĕ fimŭ la Rusalii unŭ trupŭ şi-unŭ suffletŭ? Oh, sfântă Dochio, îmĭ perdŭ şi puţintica minte ce o am.

Goleanu. Ţĭ-ai perdut'o deja. Trebue sĕ te compătimescă omulŭ. Vréu sĕ fiu generosŭ: du-te acasă şi adu'ţĭ d-ta insuţĭ pe Săftica aci.

Petecescu. Ah, décă îmĭ permiţĭ —

Goleanu. Da, da, iţĭ permitŭ. Eu însumĭ suntŭ curiosŭ sĕ vĕdŭ asemĕnarea asta uimitóre.

Petecescu. Ai sĕ te minunezĭ. Mĕ ducŭ în grabă, o săritură facŭ până acasă. Peste douĕ minute suntŭ érăşĭ aci. (Ese.)

SCENA A PATUSPREDECEA.

Goleanu. Săftica. Apoi Zamfira.

Săftica. Ah! cum o sĕ ésă acum lucrulŭ!

Goleanu. Fii liniştită, contractulŭ l'a subscrisŭ deja.

Săftica. L'a subscrisŭ? —Mulţămită Cerului!

Goleanu (strigă afară.) Coconă Zamfiro! iute! n'avemŭ nicĭ unŭ momentŭ de perdutŭ.

Zamfira (în hainele Săfticei.) Iată-mĕ, suntŭ gata.

Goleanu. Jócă'ţĭ bine rolulŭ. Aşŭ dori ca în fine sĕ fimŭ cu toţii mulţămiţĭ. (Dă tabloulŭ la o parte. Zamfira trece prin spărtură în odaia lui Petecescu, trage perdeua peste spărtură şi se aşédă în loculŭ Săfticei.)

Goleanu. Acum sĕ tragemŭ cu urechia.

Săftica. Cu tóte acestea mĭ-e gróză.

Goleanu. A subscrisŭ în bună voiă Eştĭ nerevocabilŭ a mea.

SCENA A CINCĬSPREDECEA.

Petecescu. Cel dinainte.

(Petecescu descuiă uşa şi întră repede în odaia sa. Zamfira şéde cu spatele cătră elŭ.)

Petecescu. In adevĕrŭ, ĕt'o aci, şede parcă e bătută cu cuie. Săftico, puiculiţa mea, vino iute —

Zamfira (sare în susŭ de pe scaunŭ şi se întórce cu faţa cătră Petecescu.) Étă-mĕ, iubite domnule epitropŭ!

(Pausă. Spaimă comică.)

Petecescu (care multŭ timpŭ încércă înzadarŭ sĕ vorbéscă.) Mare ţi-e puterea, Satano!

Zamfira. Ptiu! ce vrei cu Satana?

Petecescu (înfuriatŭ.) Unde e Săftica mea? Cum vii aci? Ce însemnéză acésta? ('Şĭ-apucă capulŭ cu amêndouĕ mânile.) Mai am óre capŭ? Mai suntŭ pe lume? orĭ se jócă draculŭ de-ascunsele cu mine?!

Zamfira. Vino 'ţĭ în fine, scumpulŭ meu vecinŭ, iţĭ voiu esplica totŭ lucrulŭ. (Schimonosindu-se.) E mai bine de unŭ anŭ decând te iubescŭ în tăcere.

Petecescu. Sluga dumitale! Unde e Săftica?

Zamfira. Ce copilă bună! I-am destăinuitŭ dorulŭ ce mĕ ardea, a fostŭ mişcată de suferinţele mele şi a renunţatŭ la pretenţiunile ei.

Petecescu. Asta nu o póte face! Nu'i este permisŭ sĕ o facă!

Zamfira. Ba chiar s'a hotărîtŭ sĕ se mărite după tinĕrulŭ domnŭ Goleanu.

Petecescu. Ba işĭ va pune pofta în cuiu...

Zamfira. S'a hotărîtŭ însĕ numai cu

trei ḑile erghelia mea de cai, care am perdut'o prin pepene, și nu am prăpăditŭ așa de rĕu meḑulŭ pepenelui ca tine." Apoi luându-mĕ de mână îmĭ dete și elŭ două palme și mĕ scóse din pepene.

Eșindŭ din pepene afară, umblamŭ pe câmpŭ nĕcăjitŭ, gândindu-mĕ, că sĕmĕnța fusese a mea, prin urmare și pepenele alŭ meu, și decĭ cum a putută unŭ strĕinŭ sĕ mĕ dea afară din proprietatea mea. Privindŭ peste câmpŭ, vĕḑui nisce țĕranĭ, carĭ arau. Uitându-mĕ bine, vĕḑui albina tatii înjugată cu unŭ bivolŭ la plugŭ. Mĕ dusei și luai albina. Când mĕ uitai bine la dênsa, o vĕḑui stricată la céfă de jugŭ. Mergêndŭ puținŭ mai înainte, găsii o nucă sub unŭ nucŭ mare, o spărseiu în două și după ce scosei meḑulŭ, oblojii albina la céfă. Când mĕ uitai mai pe urmă, ce vĕḑui? Pe céfa ei crescuse unŭ nucŭ așa de mare, încâtŭ abia îi vedeam vêrfulŭ. Nuculŭ era încărcatŭ de nucĭ, și cine trecea lua dintr'ênsulŭ.

Eu stândŭ și uitându-mĕ la nucŭ, mĕ gândii, că décă albina e a tatii, și nuculŭ e alŭ lui, și luai dêră o sburătură și o svêrlii în nucŭ ca sĕ 'mĭ doborŭ câte-va nucĭ. Dêr sburătura nu s'a mai întorsŭ, ci se făcŭ desupra nucului o poênă de nu-i se vedeau marginile. Eu êr stĕtui și mĕ gândii: Albina e a tatii, nuca e a mea, prin urmare și moșia e a nóstră. Mĕ urcai dêr în susŭ pe nucŭ. Acolo ce vĕḑui? O mulțime de ómenĭ, carĭ secerau. Cum mĕ vĕḑură îndată mĕ și rugară sĕ le ajutŭ. Eu le cerui dijmă ca de pe pămêntulŭ meu, și mĕ duseră sĕ mi-o dea. Pe când umblam pe câmpiă, vĕḑui unŭ epure cu o ólă legată de códă fugindŭ așa de tare, încâtŭ culca totŭ grâulŭ la pămêntŭ într'o clipită, și lăsa pe ómenĭ fără nicĭ unŭ bobŭ de grâu. Atuncĭ mĕ apucaiu și eu sĕ dijmuescŭ pe acela care își strînsese grâulŭ, apoi luându'mĭ dijma, venii acasă, și luândŭ pe toata cu mine venii cu elŭ aicĭ la móră, precum mĕ vedețĭ.

Morarulŭ fuse mulțămitŭ îmĭ făcŭ mai ântêiu mie din pogace parte. Apoi veni rĕndulŭ de măcinarămŭ și ne întórserămŭ acasă cu făina. Când amŭ ajunsŭ acasă, rĕmase mama grea cu mine. Mĕ făcŭ Sâmbătă și se cunună Dumineca. **G.M.**

MULTE ȘI DE TOATE.

Vorbe și rĕspunsuri potrivite*)

Opria unulŭ pe unŭ împĕratŭ sĕ nu intre prin case próste, ca sĕ nu se întine; fiindŭ ómenii proștĭ, împĕratulŭ îi rĕspunse: „Ia pildă dela sóre că intră prin cele mai spurcate locurĭ, dêr nicĭ cum se intină."

*

Unŭ șchiopŭ mergêndŭ și elŭ la bătăliă, ilŭ întrebă altulŭ: „Dêr tu ce ai sĕ facĭ la bătăliă,?" — Șchiopulŭ îi rĕspunse: Eu mai bine decâtŭ tine voiu sta la rĕsboiu, că și de voiu vre sĕ fugŭ, nu potŭ.

*

O coconiță, ce se socotia de frumósă, întrebă pe unŭ tînĕrŭ: „Care muiere i-se pare mai frumósă?" Tînĕrulŭ îi rĕspunse: „Orĭ care alta, afară de d-ta."

*

P'unŭ împĕratŭ sĕracŭ, dêr cu bunĭ prietinĭ, ilŭ întrebă óre-cine: „Unde îțĭ ai avuția?" — Impĕratulŭ le rĕspunse: „la aceștia", arătândŭ pe prietenii lui.

*

Unŭ tînĕrŭ conăcindŭ la o gazdă în postulŭ celŭ mare, îi ḑise sĕ'i frigă unŭ pui de găină. După-ce ședŭ la masă 'întrebă pe gazdă, de mai mănâncă cineva carne, sĕ vie sĕ-i dea. Gazda îi aduse la masă unŭ dulău mare ḑicêndŭ: Mai este acestŭ câne.

*

O fetiță se luă după o măgăriță a mame-sei, ce scăpase din coșarŭ, alergândŭ după ea sĕ o prindă, o întâlni unŭ tênĕrŭ pe drumŭ, carele, ca sĕ o sărute, îi ḑise: „Cunoscĭ, dragă, pe vară-mea cutare?" — Ea îi rĕspunse: „Dêră este acasă la noi" — „Mĕ rogŭ dêră", îi ḑise tînĕrulŭ, „primesce acéstă sărutare dela mine, și i-o dă din partea mea, că mĕ pripescŭ sĕ i-o trimitŭ", și se dete sĕ o sărute. — Tînĕra îi ḑise: „Stăi dragă, décă sărutarea este asa de grabă, trimite-o prin măgărița mea, că ea va ajunge mai curêndŭ decâtŭ mine."

*

Indemnândŭ unii pe unŭ împĕratŭ óre-cândŭ, ca sĕ rĕpue pe unŭ vinovatŭ, împĕratulŭ le ḑise: „Ore când m'ar dure unŭ degetŭ dela mână, ce mi-ațĭ ḑice? sĕ-lŭ tai sêu sĕ-lŭ vindecŭ?

*

„Dómne, de ce ai lăsatŭ dobitóce pe lume?" ḑis'a unŭ învĕțatŭ. — Eră Domnulŭ îi rĕspunse: „Ca sĕ te deosebescĭ tu de ele.".

A vrutŭ se ceră banĭ.

Unui băiatŭ i-se apropia ḑiua numelui. Avêndŭ nevoiă de banĭ pentru acéstă ḑi, rugă pe unŭ superiorŭ alŭ sĕu sĕ'i facă unŭ conceptŭ de scrisóre, în care sĕ róge pe tată-sĕu sĕ'i trimĕtă banĭ, dêr décă se póte în modŭ indirectŭ, Conceptulŭ fŭ făcutŭ și se sfârșia astfelŭ: „Iubite tată, se apropie ḑiua numelui meu, decĭ ......" Băiatulŭ copiă conceptulŭ și întrebă pe celŭ care-lŭ făcuse, cĕ ce însemnézá punctele? — Că sĕ'țĭ trimită banĭ", i-se rĕspunse. — „A"! ḑise băiatulŭ, „în poesia lui Alexandri „Peneșŭ Curcanulŭ" încă suntŭ după multe rêndurĭ astfelŭ de puncte. Și Alexandri a vrutŭ sĕ cĕră banĭ dela părințĭ?" — M.

Mașina de cusutŭ

nu este, după cum se crede, o invențiune americană, ci francesă. Ea fŭ inventată în anulŭ 1830 de unŭ sĕracŭ croitorŭ francesŭ, B. Thimonnier, în St. Etienne. Mașina lui se află și acum în museulŭ de industriă din Parisŭ, (Conservatoire des arts et métiers.) și e construită totŭ pe acelŭ temeiu, cum suntŭ făcute și cele din ḑiua de astăḑĭ. Inventatorulŭ muri la 1856 în mare miseriă.

Coștiugulŭ cu cadavrulŭ lui Alexandru celŭ mare, după care căutau multŭ Archeologii, se crede că într'adevĕrŭ s'a găsitŭ. In an. 1887 desgropă archeologulŭ turcescŭ Hamdi Bey în Sidon mai multe coștiugurĭ pe care le imbarcă pe o corabiă și le duse la Constantinopole. Mai mulțĭ cunoscĕtorĭ au constatatŭ, că aceste conținu cadavrele unorŭ marĭ eroi macedonenĭ, unulŭ dintre coștiugurĭ se distinge printr'o lucrare cu multŭ mai fină ca a celorlalte și prin mai multe amĕnunte d. e. pajura regelui pe sarcofagŭ, sculpturile lui înfățișândŭ două însemnate evenimente din viĕța lui Alexandru celŭ mare. Coștiugulŭ fŭ găsitŭ îngropatŭ alăturea c'unŭ rege fenicianŭ. Numai acestŭ singurŭ cadavru era înfășuratŭ în panclicĭ și posede și alte multe semne, după carĭ se presupune sigurŭ, că acestŭ coștiugŭ și cadavru este a lui Alexandru. Sultanulŭ lăsă sĕ se ziḑéscă alăturatŭ de museulŭ împĕrătescŭ din Constantinopole unŭ localŭ, unde vorŭ fi păstrate rĕmășițele, carĭ conțineau odinióră sufletulŭ marelui învingĕtorŭ.

Tergurile din Ardealŭ și Ungaria propriă.

Dela 16— 31 Martie inclusivŭ. In 16. Nagyfalŭu, Odorheiulŭ sec. 17. Roșia. 18. Săsciorĭ, Zentelche, Huiedinŭ. 19. Racoșulŭ inf., Dengheleg, Zam. 20. Basna, Marcodŭ, Ocna-Sibiiului, Petrișŭ, (lângă Bistrița), Bonțida, Calŭ, Cincu micŭ, Radnotŭ, 21. Cernatulŭ de josŭ. 23, Ciaki-Gârbĕu. 24. Vurmlocŭ, Hidalmașŭ. 25. Viștea de josŭ, Becleanŭ, Haghimaș-Lăpușŭ, Ilia, Lăpușulŭ rom. 26. Săbad, Agnita. (Aradŭ). 27. Crasna. (Vațŭ). 29. Măgherușŭ. 30. Bradŭ, Murĕșŭ-Ośorheiu 31. Câmpenĭ.

In România și Bucovina: 15 Galațĭ. 17 Ocna. 22. Ișalnița. 25 Pret. 26 Cărpenĭ.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

MARTIE are 31 ḑile. Mărțișorŭ.

1889 Ḑilele sĕptĕm.	Călendarul Iulianŭ	Călend. Gregorianŭ	Sórele răsare	Sórele apune
Dum.	12 Cuv. P. Teofan	24 Gavriilŭ Ar.	5. 54	6. 6
Lunĭ	13 P. Nichifor Patr.	25 (†) Bunavestire	5. 53	6. 7
Marțĭ	14 Cuv. Benedict	26 Emanuil	5. 51	6. 9
Mercurĭ	15 Mucenic Agapie	27 Rupert	5. 49	6. 11
Joi	16 Mucenic Sabin	28 Malcus	5. 47	6. 13
Vinerĭ	17 Precuv. Alecse	29 Custasius	5. 45	6. 15
Sâmb.	18 P. Chiril Arch. Ierus.	30 Cuirinus	5. 44	6. 16

Bursa de mărfurĭ din Budapesta dela 20 Mart. 1889.

Seminţe	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	pănă
Grâu Bănățenescŭ	—	— —	— —
Grâu dela Tisa	79	7.40	7 45
Grâu de Pesta	79	7 35	7 40
Grâu de Alba-regală	79	7 40	7.55
Grâu de Bácska	79	7.40	7.45
Grâu ung. de nordŭ	79	7 35	7.40

Seminţe vechi orĭ nene	soiulŭ	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	pănă
Secară	——	70—72	5 65	5 90
Orzŭ	Nutrețŭ	60.62	5.80	6 20
"	de vinars	62.64	6 50	7 10
"	de bere	64.66	7.35	8 50
Ovesŭ	—	39.41	5.25	5.70
Cucuruzŭ	bănăț.	75	—.—	—.—
"	alt soiu	73	4.50	4 70
"	"	—	—.—	—.—
Hirișcă	"	—	5 40	5.75

Prețulŭ pe 100 chilograme.

Producte div.	Soiulŭ	Cursulu dela	pănă
Sem. de trif.	Luțernă ungur.	54.—	64.—
—	francesă	—.—	—.—
—			
"	roșiă	48.—	58.—
Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	36.—	36 50
Oleu de in		6.75	7.—
Uns. de porc	dela Pesta	—.—	—.—
"	dela țĕră	— —	— —
Slănină	svĕntată	52.50	53.50
"	afumată	59 50	60 50
Sĕu		32 50	33 —
Prune	din Bosnia în buțĭ	—.—	—.—
"	din Serbia în sacĭ	—.—	—.—
Lictarŭ	slavonŭ nou		
"	bănățenescŭ		
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoșĭ	ungurescĭ		
"	sêrbescĭ		
Miere	brută		
"	galbină strecurată	— —	—.—
Ceară	de Rosenau	116.	117
Spirtŭ	brutŭ	14.50	14.75
"	Drojdiuțe spirtde	18 50	19.—

Tergulŭ de rîmători din Steinbruch. La 17 Mart. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 128.118 capete, la 18 Mart. au întratŭ 5037 capete și au eșitŭ 782, rĕmânêndŭ la 18 Martie unŭ numĕrŭ de 132.373 capete. — Se notézá: marfă *ungurésca* veche, grea dela 54 pănă la 55 cr.— marfă *ungurésca* tineră grea dela 57 cr. pană la 58 cr., *de mijlocŭ* dela 56 cr. pănă la 57 cr. — *ușoră* dela 54 cr. pănă la 55 cr. — *marfă țĕrănéscă* grea dela — —pănă la —— cr. — *de mijlocŭ* dela 54 pănă la 55 cr. — *ușoră* dela 53 cr. pănă la 54 cr. — *Marfă de România*, de *Bákony* grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă grea dela — cr. pănă la — cr. însĕ transito ușóră dela — cr. pănă la — cr. transito dto țeposă grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă dela — cr. pănă la — cr. *Marfă sêrbéscă* grea dela —— cr. transito mijlociă grea dela 54—54½ cr. transito ușóră dela 53—53½ cr.— Porcĭ îngrășațĭ de unŭ anŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrășațĭ cu cucuruzŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrășațĭ cu ghindă dela — cr. pănă la — cr. Cântărițĭ a gară cu 4½.

Tragerĭ la sorțĭ.

In luna *Aprilie* se vorŭ sorți la **1** Losurĭ austriace dela 1854, câștigŭ principalŭ 100.000 fl., celŭ mai micŭ 300 fl.; Rudolfŭ cu 15.000 și 12 fl.; Comunalŭ de Viena cu 200.000 și 140 fl.; Turcescĭ cu 600.000 și 400 francĭ; la **15** Bodencredit $3^0/_0$ cu 50.000 și 100 fl.; Imprumutŭ ung. cu premii cu 100.000 și 148 fl. la **30** Losurĭ de Braunschweig cu 50.000 și 24 talerĭ.

La 14 Martie curentŭ s'au sortatŭ *Losurĭ sêrbescĭ* seriele 2738, 2846, 4306 și 5702.

Cursulŭ losurilorŭ private din 20 Martie.

	cump.	vinde
Basilica . . .	9.—	9.30
Creditŭ	188.25	188.75
Clary 40 fl. m. c. . .	62.50	—.—
Navig. pe Dunăre . .	145.—	—.—
Insbruck	27.—	27.75
Keglevich	40.—	41.—
Krakau	26.—	27.—
Laibach	24.50	25.50
Buda	63.—	63.50
Pallffy	62.—	63.—
Crucea roșie austr. . .	21.—	21.50
dto ung. . .	13.70	14.20
dto ital. . .	14.—	14.50
Rudolf	21.—	22.—
Salm	65.—	67.—
Salzburg	29.—	29.25
St. Genois . . .	64.25	65.25
Stanislau	37.—	39.—
Trieitine $4^1/_2{}^0/_0$ 100 m. c.	—.—	160.—
dto $4^0/_0$ 50 .	77.—	79 —
Waldstein . . .	42.75	43 75
Windischgratz . . .	58.	58 50
Sêrbescĭ $3^0/_0$ . . .	34.—	35.—
dto de 10 francĭ	6.—	6.20
Banca h. ung. $4^0/_0$ . .	109.—	110.—

Bursa din Bucurescĭ din 20. Martie

Valorĭ	$^0/_0$	se cump.
Rentă română perpetuă 1875	$5^0/_0$	$97.^3/_4$
Renta română amortisabilă . .	$5^0/_0$	$97^3/_4$
Renta rom (rurale convertite)	$6^0/_0$	$100^1/_4$
Oblig. de statŭ C. F. Române	$6^0/_0$	
idem idem . . .	$5^0/_0$	
Imprumutulŭ Stern 1864 . . .	$7^0/_0$	
Imprumutulŭ Openheim 1866 .	$8^0/_0$	
Imprumutulŭ Oraș Bucurescĭ .	$5^0/_0$	$87^1/_2$
idem idem din 1884	$5^0/_0$	—
Impr. or. B cu prime Loz. fr. 20	—	58—
Credit fonciarŭ ruralŭ	$7^0/_0$	$101.^1/_2$
idem idem . . .	$5^0/_0$	97.
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	$7^0/_0$	$104.^1/_2$
idem idem . . .	$6^0/_0$	$102.^1/_2$
idem idem	$5^0/_0$	$94.^1/_2$
Credit Fonc. Urban din Iașĭ. .	$5^0/_0$	$82.^1/_2$
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	235.—
	V. N.	
Banca Nation. ult. div. 78.15	500	950.—
Dacia-România ult. div. 24 lei	200	274.—
Naționala de asig. ult. div. 18 lei	200	255.—
Banca Rom. ult. div. fr. 10 .	500	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div.	250	
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 27.50	250	
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	
Soc. de Reas. ult. div. 10 l. aur	200	
Liceulŭ Sf. George lei . . .	—	
Nation. de Asig. ult. div. 128.35	—	
Societ. de Constr. ult. div. . .	-	—.—
Societ. de Hârtie ult. div. . .	—	
Agio în Bursă	—	0.45
Rubla de hârtie	—	2.67
Banca Nation. a României		
Scompt.	$6^0/_0$	
Avansurĭ pe efecte	$7^0/_0$	
Avansurĭ pe Lingourĭ	$7^0/_0$	

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 23 Martie st. n. 1889.

Bancnote romănescĭ	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Argintŭ romănescŭ -	"	9.45	"	9.48
Napoleon-d'orĭ - - -	"	9.61	"	9.63
Lire turcescĭ - - -	"	10.84	"	10.88
Imperialĭ - - - -	"	9.84	"	9.88
Galbinĭ	"	5.62	"	5.65
Scris. fonc. „Albina" $6^0/_0$	"	101.—	"	—.—
" " " $5^0/_0$	"	98.50	"	99.—
Ruble rusescĭ - - -	"	127.—	"	128.—
Discontulŭ - - - -	$6^1/_2$—$8^0/_0$ pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Martie st. n. 1889.

Renta de aurŭ $4^0/_0$ - - - - - - -	111.75
Renta de hârtiă $5^0/_0$ - - - - - - -	94.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	146.—
Acțiunile băncei austro-ungare - -	892.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	311.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	304.75
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - -	5.71
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.60
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	59.40
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	121.70

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

*) Estrase din volumulu manuscrisŭ alŭ Vornicului Iordache Golescu, fiulu banului Radu Golescu, de sub rubrica: "Vorbe și rĕspunsurĭ potrivite." Acestŭ volumŭ sĕ află în biblioteca Academiei române.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei", precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḍiarulŭ nostru până acuma.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.